

SZKOŁA PROMUJĄCA ZDROWIE

**Przedszkole nr 8
ul.Ks.Józefa 19
05-501 Piaseczno**

Dyrektor: Krystyna Bernacka

Koordinator: Magda Szymczuk

Członkowie zespołu ds. promocji zdrowia:

Agnieszka Bukowińska

Anna Czemeses

Ewelina Masternak

Justyna Pędzich

2019

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI PRZEDSZKOŁA NR 8
DZIAŁAJĄCEGO W MAZOWIECKIEJ SIECI SZKÓŁ
PROMUJĄCYCH ZDROWIE ZA OKRES IX.2016 – III.2019**

Spis treści:

O naszym przedszkolu słów kilka....

- 1. Opis realizacji zadań placówki w zakresie zdiagnozowanych problemów priorytetowych**
- 2. Efekty podejmowanych działań – wprowadzone zmiany podczas realizacji programu Szkoła Promująca Zdrowie**
- 3. Mocne strony przedszkola w zakresie tworzenia Szkoły Promującej Zdrowie**
- 4. Dążenie do nowoczesnego modelu edukacji – formy doskonalenia**
- 5. Współpraca ze środowiskiem lokalnym**
- 6. Upowszechnianie dobrych praktyk – publikacje, strona internetowa**
- 7. Harmonogram prac koordynatora oraz zespołu ds. promocji zdrowia**
- 2. Opis wyników autoewaluacji – standard drugi i trzeci**
  - 2.1 Arkusz zbiorczy dla standardu drugiego**
  - 2.2 Arkusz zbiorczy dla standardu trzeciego**
  - 2.3 Arkusz oceny efektów**
  - 2.4 Raport końcowy z autoewaluacji**
- 3. Strategia działań Przedszkola nr 8 w zakresie promocji zdrowia na kolejne lata**

O naszym przedszkolu słów kilka.....

Nasza „Ósemka" położona jest w przepięknej leśnej otulinie Zalesia Dolnego. Tutaj z daleka od miejskiego zgiełku codziennie spotyka się grono 175 dzieci w wieku od 3 do 6 lat, które z wrodzoną sobie ciekawością pod kierunkiem wykwalifikowanej i pełnej pasji kadry wyrusza w świat przygód i dziecięcej fantazji. Wchodząc do „Ósemki" nie spodziewacie się ileż ona może w sobie kryć tajemnic..... To miejsce, które inspiruje, budzi refleksje, uruchamia wyobraźnię. Jednocześnie można w niej odpocząć i wiele się nauczyć. Każda pora roku jest tu wyjątkowa, każdy miesiąc zachęca do różnorodnych działań, a każdy dzień obfituje w nowe i ciekawe doświadczenia.

Jeżeli chcesz wybrać się z nami w interesującą podróż, serdecznie zapraszamy na wspólne odkrywanie kartek naszego „Ósemkowego przewodnika po zdrowiu”.

1. Opis realizacji zadań placówki w zakresie zdiagnozowanych problemów priorytetowych

W roku szkolnym 2013/2014 Przedszkole nr 8 w Piasecznie podjęło działania mające na celu uzyskanie Wojewódzkiego Certyfikatu Szkoły Promującej Zdrowie. Po 3 latach pracy zgodnie ze zdiagnozowanymi problemami priorytetowymi i sprawozdaniu z okresu kandydowania zostaliśmy włączeni do Mazowieckiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie (19.08.2016). Opracowane sprawozdania, uzyskane wyniki, wnioski i wdrożone rekomendacje świadczą o ważności i skuteczności podjętych działań. Zdopingowało to też nasz zespół do dalszej efektywnej pracy w zakresie promowania zdrowia.

Przedszkole promujące zdrowie to takie, w którym dominuje troska o zdrowie i dobre samopoczucie fizyczne, psychiczne i społeczne dzieci, rodziców, nauczycieli i pozostałych pracowników placówki.

W takim właśnie kontekście staraliśmy się konstruować nasze działania, bowiem edukacja zdrowotna, to nie tylko przekazywanie wiedzy o tym, co jest korzystne lub szkodliwe dla zdrowia, lecz również rozwijanie umiejętności, a także nawyków, które pomagają skutecznie wykorzystywać tę wiedzę. Chcemy w naszej codziennej pracy stworzyć dzieciom sposobność do ukształtowania postaw i wartości, które ułatwią im dokonywanie wyborów mających znaczenie dla ich obecnego i

przyszłego życia, a drogowskazami do podejmowanych działań są zdiagnozowane przez nas problemy priorytetowe:

1. Uprzedzenia żywieniowe, prezentowane zwłaszcza przez dzieci rozpoczynające edukację przedszkolną
2. Mała aktywność dzieci podczas gier, zabaw i zajęć ruchowych organizowanych podczas pobytu w przedszkolu
3. Niski stopień świadomości dzieci przedszkolnych na drodze, w kontaktach ze zwierzętami, chemią, nieznanymi roślinami oraz płynących ze strony dorosłych

Ad. 1. Uprzedzenia żywieniowe, prezentowane zwłaszcza przez dzieci rozpoczynające edukację przedszkolną

W Przedszkolu nr 8 dbamy o jakość dobrego jedzenia i kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych, w tym pokonywania barier smakowych zwłaszcza u dzieci, które po raz pierwszy przekraczają próg naszego przedszkola.

Posiłki serwowane najmłodszym przez przedszkolną kuchnię, są urozmaicone, zdrowe, kolorowe, właściwie zbilansowane i nade wszystko smaczne.

Odżywianie jest procesem niezbędnym do rozwoju i funkcjonowania młodego organizmu. Poprzez jedzenie dostarczamy człowiekowi energii do utrzymania niemal wszystkich funkcji życiowych.

Zgodnie z aktualnymi wytycznymi *Ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia* wyeliminowano glutaminian sodu, ograniczono cukier i sól. Zdrowe żywienie praktykowane przez przedszkolną kuchnię naszego przedszkola polega m.in. na:

- podawaniu dzieciom pełnowartościowych płatków i kasz – typu: jaglana, bulgur, jęczmienna, orkiszowa, amarantus
- wprowadzenie pieczywa pełnoziarnistego i graham, a ograniczenie ilości pieczywa pszenne
- używanie ciemnego makaronu i brązowego ryżu
- podawanie owoców sezonowych, bakalii i orzechów, pestek, kiełków
- serwowanie niskosłodzonych, ekologicznych dżemów, majonezu i ketchupu
- używaniu jaj typu „0” i od kur zielononózek
- brak słodkich płatków śniadaniowych
- brak słodkich serków i jogurtów przemysłowych – serwujemy jogurty owocowe własnej produkcji
- podajemy dwie surówki do obiadu
- serwujemy śniadaniowy bufet szwedzki

Ponadto kuchnia przedszkolna uwzględnia diety eliminacyjne zgłoszone przez rodziców, korzystając z zakupionych i wyselekcjonowanych produktów przez kierownika kuchni.

Jadłospis jest weryfikowany i wzbogacany przez dzieci – Pani Dyrektor zapisuje pomysły kulinarne dzieci i uwzględnia je przy planowaniu menu. Ponadto codziennie serwowane menu jest dostępne w „Kąciku dla rodziców” i na stronie internetowej przedszkola.

Kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych to nie tylko jakość serwowanych posiłków, ale również odpowiednia atmosfera i kultura ich spożywania. Czynności higieniczne są na stałe wpisane w rytm dnia. Kształtujemy nawyk mycia rąk przed i po jedzeniu już od pierwszych dni pobytu w przedszkolu. Nauczyciele przywiązują dużą wagę do celebrowania posiłków, zwracając uwagę na estetykę ich podawania (w każdej grupie naczynia dopasowane są do koloru grupy, na stołach stoją serwetniki, wazoniki z kwiatami, w grupach starszych spożywaniu jedzenia towarzyszą zapalone świece). Każda grupa posiada inne systemy motywacyjne typu – Książeczka obiadowych zuchów, Puste talerzyki, zdobywanie złotych i srebrnych medali, itp. Przywiązujemy również uwagę do savoir vivre przy spożywaniu posiłków odnosząc się do wspólnie ustalonych zasad. Zwracamy uwagę na używanie przez dzieci zwrotów grzecznościowych, szanowania pokarmów, pielęgnujemy zwyczaj komplementowania posiłków oraz respektujemy potrzeby dzieci w zakresie ilości jedzenia ustalając granice kompromisu, pozwalając na samodzielny wybór składników obecnych na talerzu i konsekwentnie dotrzymujemy ustalonych umów. Często przy posiłkach nauczycielki recytują wiersze, czytają baśnie, odtwarzają opowiadania na CD, posiłkom towarzyszy muzyka relaksacyjna. W grupach starszych przedszkolaki pełnią dyżury przy stolikach, uczą się posługiwać nożami.

Prawie w każdym miesiącu dzieci uczestniczą w warsztatach kulinarnych np.:

- Jabłko w roli głównej
- Owocowe szaszłyki
- Manufaktura pierników
- Koktajle, szejki, herbaty, lemoniady
- Małe co nie co dla Babci i Dziadka
- Jajko w roli głównej
- Święto Naleśnika
- Wiosna na talerzu - kanapki/sałatki wiosenne
- Ciastka, ciasteczka dla Mamy i Taty

Podczas nich zdobywają wiedzę praktyczną i teoretyczną na temat zdrowego odżywiania. Wychowankowie samodzielnie wykonują potrawy, doskonaląc samoobsługę, sprawność manualną, mają poczucie sprawstwa, uczą się wdrażać zasady higieny i bezpieczeństwa. Jeden dzień w tygodniu śniadanie serwowane jest w postaci szwedzkiego stołu, dzieci mogą wtedy samodzielnie

komponować swoje kanapki z dostępnych składników.

W wiosennych kącikach hodowlanych (uprawy w salach) tworzymy zielone ogródki. Razem z dziećmi sadzimy zioła, szczypior, pietruszkę, pomidory.

Przedшкоlaki uczestniczą każdego roku w cyklu zajęć poświęconych zdrowemu odżywianiu tworząc m.in. plakaty, reklamy, recepty na zdrowie. Realizowany w przedszkolu program profilaktyczno-wychowawczy „Spójrz inaczej” (A. i T. Kołodziejczyk, E. Czerniewska), zawiera blok poświęcony dbaniu o zdrowie. Dzieci zdobywają wiedzę na temat zdrowia i własnego ciała i tworzą na tej podstawie własne postawy i przekonania. Większość z nich ma źródło w naśladownictwie i obserwacji otoczenia. Wpływa to na sposób, w jaki dbamy o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne, a w konsekwencji na budowanie zdrowego – lub nie – stylu życia. Liczne badania i doświadczenia potwierdzają ścisły związek pomiędzy naszym ciałem i psychiką. Rozwijanie świadomości własnego ciała i poznanie roli, jaką odgrywa równowaga zdrowotna ich organizmów, może pomóc dzieciom w wyborze zdrowego stylu życia. Zdrowie dzieci jest często wystawione na niebezpieczeństwo. Ciekawe świata i jego tajemnic podejmują nie przemyślane decyzje, mające poważne konsekwencje dla ich zdrowia i życia. Proponowane w programie zajęcia dają dzieciom okazję do zastanowienia się nad dokonanymi wyborami i ich wpływem na własne bezpieczeństwo. W czasie zajęć dzieci mają okazję do dyskusji i tworzenia własnych postaw i systemu wartości, dotyczących właściwego i niewłaściwego używania różnych substancji (w tym leków). Ważne jest, by zrozumieli, że wszystkie substancje mogą być szkodliwe, jeśli nie są właściwie używane.

Omawiane zagadnienia to:

- Dbamy o swoje zdrowie
- Co mogę zrobić, aby być silnym i zdrowym?
- Dobrze i źle samopoczucie
- Zwracamy uwagę na to, co wkładamy do ust
- Rozpoznajemy substancje trujące
- Jak się zachować
- Sposoby dbania o zdrowie

W każdej grupie wiekowej nauczyciele podejmują pracę metodami aktywnymi. Zrealizowano wiele projektów badawczych dotyczących konkretnych produktów żywnościowych np. jabłko, dynia, jajko, herbata, uwzględniając w nich inicjatywę dzieci w podejmowanych aktywnościach poznawczych, wkład rodziców i zasoby środowiska lokalnego.

Nazwa projektu	Przykładowe inicjatywy, działania w ramach realizacji projektu badawczego	Osoby odpowiedzialne
-----------------------	--	-----------------------------

(przykłady)		
JABŁKO	<ul style="list-style-type: none"> - warsztaty kulinarne – szarlotka, pieczone jabłka - księga poezji o Jabłkach - założenie przedszkolnej spiżarni (suszenie, kompoty) - zabawy badawcze - W sadzie – cykl spotkań poetyckich w ramach cyklu dzieci- dzieciom - wycieczka do sadu - spotkanie z sadownikiem - W Jabłuszkowie – impreza integracyjna z rodzicami połączona z konkursem na Szarlotkową miss - publikacja w prasie edukacyjnej 	<p>Nauczyciele poszczególnych grup</p> <p>Dyrektor przedszkola</p> <p>Nauczyciele Agnieszka B., Marzena B.</p>
JAJKO	<ul style="list-style-type: none"> - założenie książki kucharskiej z przepisami potraw jajecznych - eksperymenty z jajkiem - spotkania z ekspertami – rodzice i dzieci odpowiadający na pytania postawione przez dzieci w siatce pytań np. Które zwierzęta wykluły się z jaj? Jak rodzą się kurczęta? Czy kury latają? Czy wszystkie jaja ludzie mogą jeść? - wycieczka na farmę - wycieczka do sklepu – porównywanie cen i oznaczeń jaj - spotkanie z dietetykiem - tworzenie książek „Przygody jajeczka” - warsztaty kulinarne z udziałem rodziców - warsztaty plastyczne – ozdabianie wydmuszek - przedstawianie dla rodziców „Jajko w roli głównej” - gazetka dla rodziców podsumowująca efekty projektu 	<p>Nauczyciele poszczególnych grup</p> <p>Dyrektor</p> <p>Nauczyciele grupy IV</p> <p>Nauczyciele grupy IV</p>

W każdej sali oraz bibliotece przedszkolnej dostępna jest literatura na temat zdrowego odżywiania. Nauczyciele śledzą nowości promujące zdrowy styl życia w prasie pedagogicznej, lokalnej oraz internecie.

Ponadto w przedszkolu odbywają się teatrzyki w wykonaniu aktorów, nauczycieli oraz dzieci o tematyce zdrowotnej („Żarłoczna mysz” – teatrzyk sylwet, „O Tadku niejadku” – teatrzyk cieni, „Chory kotek” – teatrzyk żywego aktora, „Malinowe zaloty” – teatrzyk pacynkowy).

Po konkursie recytatorskim „Na zdrowie” (XI 2018) powstała „Księga poezji o zdrowiu” zawierająca prezentowane przez uczestników wiersze.

Dzieci mogą w każdej chwili nawodnić organizm, zaspokoić pragnienie, bowiem dystrybutory z wodą dostępne są cały rok na korytarzach przedszkolnych oraz na tarasie ogrodu przedszkolnego w okresie wiosenno – letnim.

Podczas realizacji programu *Przedszkole promujące zdrowie* doposażono bazę materialną przedszkola w narzędzia do działań warsztatowych: przenośny piekarnik, foremki do ciast i ciasteczek, wałki, tarki, deski, noże oraz zabawki do kącików kuchennych w salach. Wzbogacono zaplecze dydaktyczne o gry (np. „Kto to taki – zawody”, „W lesie i sadzie”, „Grzybobranie”, „Na straganie”, „Dobre wychowanie”, „Sklep”, „W ogródku”, „Inspektor Czyścioch”) i plansze edukacyjne (np. piramida żywienia, puzzle - ciało człowieka, szkielet człowieka, układ krwionośny, układ trawienny) dotyczące zdrowia.

Obserwujemy, że wymienione działania poprawiają efektywność i skuteczność zjadanych w przedszkolu potraw. Dzieci małymi krokami pokonują indywidualne uprzedzenia żywieniowe. Rodzice zauważają i informują nas o postępach poczynionych przez dzieci w zakresie pokonywania barier smakowych. Niejednokrotnie proszą o przepis potrawy wskazanej przez dziecko. Od wielu lat na zakończenie roku prowadzimy ranking ulubionych potraw przez dzieci, niezmiennie na pierwszych miejscach plasują się kluski z polewą truskawkową, spaghetti z sosem pomidorowym, rosół i zupa pomidorowa.

Ad. 2. Mała aktywność dzieci podczas gier, zabaw i zajęć ruchowych organizowanych podczas pobytu w przedszkolu

W okresie przedszkolnym dziecko potrzebuje ruchu, który jest dla niego naturalną potrzebą fizjologiczną. Należy pielęgnować i podtrzymywać jego naturalne formy, a jednocześnie sterować rozwojem cech motoryki i rozwijać umiejętności ruchowe. W rozwijaniu tych umiejętności oddziaływania nauczycieli wspiera nowoczesny, zgodnie z normami i certyfikatami wyposażony ogród przedszkolny.

Ogromnym atutem naszej placówki jest atrakcyjnie zaaranżowany, hektarowy ogród przedszkolny umożliwiający wychowankom podejmowanie różnorodnych aktywności nie tylko w sferze ruchowej ale również w sferze poznawczej, społecznej i emocjonalnej .

Na terenie leśnego ogrodu przedszkolnego wydzielono:

- 3 place zabaw wyposażone w sprzęt rekreacyjno-sportowy dostosowany do wieku i możliwości dzieci
- ścieżkę zdrowia umożliwiającą wychowankom rozwój sprawności motorycznych

- boisko do gry w piłkę nożną
- ścieżkę rowerową
- górkę do zjeżdżania na sankach
- punkty obserwacji przyrodniczych: przedszkolne oczko wodne, kolonia szpaków, poletko konwaliowe
- w skład terenu wchodzi również bogato zróżnicowany w drzewostan las z wyznaczonymi alejkami spacerowymi: „Kręgiem ciszy” oraz „Leśną Ścieżką Dydaktyczną”.

Przedшкоolaki korzystają z atrakcji ogrodu przez cały rok. Aktywnie uczestniczą we wszystkich propozycjach zabaw i zajęć organizowanych na terenie ogrodu. Przy sprzyjającej pogodzie często zajęcia gimnastyczne, matematyczne i badawczo-przyrodnicze oraz plastyczne odbywają się na świeżym powietrzu. Na wyposażeniu przedszkola znajdują się również parasolki, które umożliwiają wyjście na teren przy niewielkich opadach deszczu.

Korzystając z przedszkolnego lasu i placów zabaw nauczycielki organizują dzieciom:

- biegi przełajowe połączone z pokonywaniem przeszkód w terenie
- gry terenowe np. „Grzybobranie”
- imprezy integracyjne ze środowiskiem rodzinnym np. „Poszukiwanie skarbu”, „Dzień Kropki” oraz ze środowiskiem lokalnym „Święto lasu”
- ekozabawy np. związane z obchodami Wielkiego Sprzątania Świata, Święta Drzewa
- spacery Leśną Ścieżką Dydaktyczną o każdej porze roku
- „wieczne” spacery po lesie np. „W poszukiwaniu mikołajkowych prezentów”
- ćwiczenia gimnastyczne i zabawy ruchowe z wykorzystaniem różnorodnych przyborów gimnastycznych
- mecze piłki nożnej
- jazdę rowerami na wytyczonej ścieżce rowerowej zgodnie z Regulaminem Małego Rowerzysty
- grabienie jesiennych liści przy pomocy dostosowanych narzędzi ogrodniczych
- zabawy zręcznościowe na „Przedszkolnej ścieżce zdrowia”
- saneczkarstwo

Poza korzystaniem z atrakcji przedszkolnego terenu dzieci często uczestniczą w wycieczkach krajoznawczych m.in. do Chojnowskiego Parku Krajobrazowego, Ogrodu Botanicznego w Powsinie, Parku Zdrojowego w Konstancinie, na Górki Szymona, Wilanowa a także uczestniczą w całodniowej wycieczce raz do roku, poznając dalsze regiony Polski np: Jaskinia Raj, Bałtów, Błękitne Źródła w Tomaszowie Mazowieckim, Farma iluzji itp. Wychowankowie poznają również największe atrakcje przyrodniczo-turystyczne okolicy podczas spacerów, marszów

ekologicznych związanych z obchodami Dnia Ziemi, Pierwszego dnia wiosny, itd. Wycieczki są doskonałą okazją do wdrażania zasad bezpieczeństwa obowiązujących w ruchu drogowym oraz zasad kulturalnego zachowania w miejscach publicznych w tym obiektach chronionych.

Tradycją naszej placówki jest realizowany w listopadzie projekt „Przedszkole bez zabawek”. W tym czasie proponujemy dzieciom dużo zabaw ruchowych, tańców integracyjnych (propozycje Klanzy, Batti Strauss, Ruch rozwijający Veroniki Sherborne, Edukacja przez ruch Doroty Dziamskiej, Opowieści ruchowe Thulina itp.). W trakcie projektu dzieci same zagospodarowują sobie czas wolny, konstruując z materiałów wtórnych, rozwijając zdolności motoryczne w zakresie sprawnego posługiwania się przyborami i przedmiotami.

Alternatywą dla niepogody, zwłaszcza w grupach młodszych, są zabawy dostępne cały rok w basenie z kulkami na holu przedszkolnym.

W naszym przedszkolu odbywają się również bezpłatne w każdej grupie wiekowej, dodatkowe zajęcia z gimnastyki korekcyjnej prowadzone przez wykwalifikowane w tym kierunku nauczycielki oraz zajęcia z tańca sportowego prowadzone przez instruktorkę z Klubu Sportowego „Grawitacja”.

Kontrola dokumentacji prowadzonej przez nauczycielki w poszczególnych grupach wiekowych wskazuje, iż nauczycielki w pełni wykorzystują możliwości naszego terenu ogrodu do promowania zdrowego trybu życia.

Kilkukrotnie w ciągu roku odbywa się kontrola sprzętu terenowego pod względem bezpieczeństwa jak również instalowanie nowego certyfikowanego wyposażenia placów zabaw.

Corocznie przeprowadzane diagnozy gotowości szkolnej oraz obserwacje pedagogiczne w każdej grupie wiekowej wskazują, że duży procent dzieci posiada wysokie umiejętności w obszarze sprawności fizycznej. Zdając sobie sprawę, że dobra sprawność ruchowa jest podstawowym czynnikiem zdrowia, poza codziennym rozwijaniem predyspozycji fizycznych dzieci staramy się również promować ich zdolności i posiadaną wiedzę w tym zakresie na zewnątrz. Badamy zasoby środowiska lokalnego, które wychodzi naprzeciw potrzebom i zainteresowaniom dzieci w wieku przedszkolnym i aktywnie uczestniczymy w proponowanych formach promocji zdrowia. Umożliwiamy tym samym dzieciom zdolnym, które przodują wśród rówieśników w sportach, wyrażają się poprzez ruch w tańcu, rozwój posiadanych zdolności, w ramach zajęć rozwijających inteligencję ruchową. Ponadto zwiedzamy obiekty sportowe - hala, stadion, korty. Czynnie uczestniczymy w zawodach sportowych, wprowadzając wychowanków w zasady zdrowej rywalizacji, pomagamy doświadczać sukcesów budując pozytywną samoocenę.

Rok 2014/2015

1. I miejsce w VII Mistrzostwach Przedszkoli Gminy Piaseczno w wieloboju sportowym

2. **I miejsce** w lokalnym turnieju sportowym „**Wiosenna spartakiada**”
3. **III miejsce** w lokalnym konkursie ekologicznym organizowanym przez przedsiębiorstwo usług komunalnych SITA „**Przedszkolaki segregują odpady**”
4. **Nagroda grantowa** dla projektu edukacyjnego „**Zapraszamy ptaki do ogrodu**” organizowanym przez Fundację ekologiczną „Nasza Ziemia”
5. **II miejsce** w ogólnopolskim konkursie ekologicznym „**Czy baterie są jak bakterie?**”
6. **II miejsce** w ogólnopolskim konkursie plastycznym „**Mój ulubiony sport zimowy**”
7. **II miejsce** w ogólnopolskim konkursie plastycznym „**Uroki wiosny**”

Rok 2015/2016

1. **I miejsce** w biegu sztafetowym podczas Mitingu lekkoatletycznego organizowanego podczas uroczystego otwarcia bieżni lekkoatletycznej w Piasecznie
2. **I i II miejsce** w biegu krótkodystansowym na 40 m podczas Mitingu lekkoatletycznego organizowanego podczas uroczystego otwarcia bieżni lekkoatletycznej w Piasecznie
3. **II miejsce** w lokalnym konkursie plastycznym „**Jesień w sadzie i ogrodzie**”
4. **Wyróżnienie** w lokalnym przeglądzie teatralnym „**EFFKA 2016**” spektakl „**Kuchnia pełna niespodzianek**”
5. **Nagroda główna** w konkursie „**Czarodziejskie drzewo**”- za osiągnięcia w programie edukacji ekologicznej „**Święto drzewa**” za różnorodność działań wokół drzew i pomysł kręgu ciszy w lesie

Rok 2016/2017

1. **II miejsce** w **IX Mistrzostwach Przedszkoli Gminy Piaseczno w wieloboju sportowym**
2. **Nagroda za najlepszy okrzyk publiczności** w IX Mistrzostwach Gminy Piaseczno dla przedszkoli w wieloboju sportowym
3. **II miejsce** w lokalnym konkursie „**Ratuj naturę, zbieraj makulaturę**”
4. **Wyróżnienie specjalne** lokalnym przeglądzie teatralnym „**Effka 2017**”

Rok 2017/2018

1. Otrzymanie certyfikatu „**Chronimy dzieci**” - jesteśmy pierwszą placówką oświatową w Piasecznie posiadającą ww. certyfikat
2. **Zakwalifikowanie do finałowej 16** projektu edukacyjnego „**Leśne laboratorium pod chmurką**” ubiegającego się o grant przyznawany przez Fundację ekologiczną „Nasza Ziemia”
3. **Nagroda indywidualna za talent taneczny** w XIX przeglądzie Małych Form Teatralnych „**EFFKA 2018**”
4. **I miejsce** w X Mistrzostwach Gminy Piaseczno dla przedszkoli w wieloboju sportowym
5. **Nagroda za najlepszy okrzyk publiczności** w X Mistrzostwach Gminy Piaseczno dla

przedszkoli w wieloboju sportowym

Ad. 3. Niski stopień świadomości dzieci przedszkolnych na drodze, w kontaktach ze zwierzętami, chemią, nieznanymi roślinami oraz płynących ze strony dorosłych

Edukację zdrowotną należy rozpoczynać jak najwcześniej i najlepiej wspólnie z rodzicami dziecka. Najbliższe środowisko rodzinne powinno być na bieżąco informowane o działaniach przedszkola podejmowanych w ramach edukacji zdrowotnej i aktywnie włączane w ich realizację. Tylko spójność wzajemnych oddziaływań może przynieść wymierne efekty. Na początku roku szkolnego poprzez miłą formę ewaluacji poznajemy oczekiwania rodziców wobec przedszkola w aspekcie potrzeb edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych. Na zebraniu ogólnym przedstawiamy propozycje zadań na bieżący rok szkolny oraz przypominamy założenia i główne idee programów i projektów edukacyjnych będących w ofercie placówki. Przypominamy regulaminy i procedury wewnętrzne placówki związane ze zdrowiem i bezpieczeństwem dzieci, np.

1. Dokument Polityka Ochrony Dziecka przed Krzywdzeniem
2. Regulamin postępowania w sytuacji gdy wychowawca podejrzewa, że dziecko jest odbierane przez rodzica będącego pod wpływem alkoholu
3. Procedura postępowania w przypadku problemów z odbieraniem dziecka przez rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub w wolnym związku
4. Procedury postępowania w sytuacji kryzysowej
5. Procedura interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka w rodzinie
6. Procedura interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika placówki
7. Procedura interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko

Zachęcamy również rodziców do podzielenia się uwagami na temat realizacji zadań (ewaluacja wewnętrzna), aktywnego włączenia w proces edukacji zdrowotnej, wzbogacanie form współpracy. Kształtujemy świadomość środowiska przedszkolnego poprzez gazetki dla rodziców na tematy związane ze zdrowiem zamieszczane przez Justynę Chłopek w „Kącikach dla rodziców”.

Spis gazetek informacyjnych dotyczących zdrowia zamieszczanych w „Kąciku dla rodziców”:

2016/2017

LP.		
------------	--	--

	TEMAT GAZETKI	TERMIN
1.	„Pomidorki, pomidory...”	wrzesień
2.	„Brodawki zwykłe tzw. kurzajki”- sposoby leczenia	październik
3.	„10 kroków dobrego rodzica”- co rodzic powinien zrobić, żeby dziecko czuło się niepowtarzalne?	październik
4.	„Przedszkole bez zabawek”-ogólne założenia programu	listopad
5.	„12 tradycyjnych potraw wigilijnych”	grudzień
6.	„Czas przebywania dziecka na świeżym powietrzu w czasie pobytu w przedszkolu”.	styczeń
7.	„21 razy o miłości”	luty
8.	„Charaktery”-przedszkolny konkurs recytatorski;	marzec
9.	„Zalety głośnego czytania”	kwiecień
10.	„Wakacyjne rady”	czerwiec

2017/2018

LP.	TEMAT GAZETKI	TERMIN
1.	„Tajemnice owoców i warzyw”	wrzesień
2.	„Tajemnice dyni”	październik
3.	„Poznaj grzyby-unikniesz zatrucia”	październik
4.	„Przedszkole bez zabawek”- ogólne założenia programu.	listopad
5.	„Jak być zdrowym”	grudzień
6.	„12 tradycyjnych potraw wigilijnych”	grudzień
7.	„Afrykański pomór świń”	styczeń
8.	„Smog czy smok”- zanieczyszczenie powietrza	luty
9.	„Sieciakowe zasady”-czyli jak bezpiecznie korzystać z internetu	luty
10.	„Smacznie, elegancko i wyjątkowo”, czyli kilka słów o nietatwej sztuce zachowania się przy stole	marzec
11.	„Witaminki dla chłopczyka i dziewczynki”	kwiecień
12.	„Dzień Rodziny”	maj
13.	„Piramida zdrowia”	maj
14.	„Szanuj naturę- zbieraj makulaturę”	czerwiec

2018/2019

LP.	TEMAT GAZETKI	TERMIN
1.	„Przedszkole promujące zdrowie”	wrzesień
2.	„Umiejętności starszaka”	wrzesień
3.	„Gdy swędzi głowa... - wszawica”	październik
4.	„Poznaj grzyby-unikniesz zatrucia”	październik
5.	„Przedszkole bez zabawek”- ogólne założenia programu.	listopad
6.	„12 tradycyjnych potraw wigilijnych”	grudzień
7.	„10 kroków dobrego rodzica”- co rodzic powinien zrobić, żeby	grudzień

	dziecko czuło się niepowtarzalne?	
8.	„Zimowe wieczory”	luty
9.	„Zagrożenia internetowe”	luty
10.	„W jaki sposób namówić dziecko do picia wody?”	marzec

W trosce o zdrowie psychiczne dzieci i ich rodziców prowadzimy „Kącik interwencyjny”, w którym na bieżąco zamieszczamy informacje na temat zagrożeń dzieci płynących ze świata mediów, numery alarmowe dla osób ulegającym różnym formom przemocy, propozycje szkoleń dla rodziców organizowanych przez stowarzyszenia i fundacje, biuletyny wydawane przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę. Aktywnie włączamy rodziców w działania promujące zdrowy styl życia m.in. poprzez przygotowanie dzieci do konkursu recytatorskiego „*Na zdrowie*”, udział w grach terenowych, odpowiednie wyposażenie dzieci w strój sportowy do podejmowanych aktywności w salach i na terenie. Promujemy programy związane z bezpieczeństwem dzieci w mediach poprzez realizację dostępnych programów edukacyjnych „Necio.pl-zabawa w internet”. Program wykorzystuje fabułę i zasoby serwisu edukacyjnego www.necio.pl, którego celem jest nauka bezpiecznego korzystania dzieci z zasobów internetu.

Nie jesteśmy również obojętni wobec zmian atmosferycznych związanych z zanieczyszczeniem powietrza. W każdej grupie przedszkolnej realizujemy projekt edukacyjny „Smok czy smog”. Każdego dnia sekretariat przedszkolny monitoruje mapy i czujniki miejskie. Od ich wyników uzależniamy pobyt przedszkolaków na terenie. Rodzice są informowani o działaniach podejmowanych przez przedszkole w tym zakresie.

Na przestrzeni lat w ofercie psychologa przedszkolnego znalazły się warsztaty dla rodziców dotyczących zdrowia psychicznego dzieci (tematy warsztatów np. „Rodzeństwo bez rywalizacji”, „Jak mówić do dzieci, żeby nas słuchały i jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły”, „Zachowania trudne u dzieci – jak sobie z nimi radzić?”, „Granice w wychowaniu”). Niestety nie spotkały się one ze zbyt dużym odzewem ze strony środowiska rodzinnego.

Edukacja zdrowotna to proces wzajemnie powiązanych ze sobą elementów. Jednym z istotnych jest niewątpliwie wiedza i umiejętności związane z zapobieganiem i radzeniem sobie w sytuacjach trudnych. Element ten ściśle związany jest z bezpieczeństwem dzieci, zarówno w aspekcie fizycznym jak i psychicznym. Dbanie o bezpieczeństwo dzieci jest najważniejszym priorytetem dla wszystkich pracowników naszego przedszkola. Poprzez ciekawe formy pracy staramy się uświadomić dzieciom jakie zagrożenia mogą wystąpić w jego najbliższym otoczeniu, wyposażamy je w sposoby radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, niebezpiecznymi oraz zapobieganiem ich powstawania. Corocznie nauczyciele przeprowadzają cykl zajęć w oparciu o program własny „Chcę być bezpieczny” (A. Bukowińska, J. Chłopek) oraz program „Bezpieczeństwo dzieci” (D. Klus- Stańska, M. Nowicka) dotyczący bezpieczeństwa w ruchu

drogowym oraz bezpiecznych wakacji. W ramach zajęć odbywają się spotkania z policjantami z komendy głównej policji, oraz przedstawicielami straży miejskiej. Zajęcia edukacyjne odbywają się na terenie przedszkola lub poza nim (np. na skrzyżowaniu, gdzie dzieci w obecności przedstawiciela policji uczą się bezpiecznie przechodzić przez ulicę lub w miasteczku ruchu drogowego). Dzieci zapoznają się z najważniejszymi regulaminami przedszkola „Regulaminem placu zabaw”. tworzą własne kodeksy np. „Kodeks małego rowerzysty”, „Kodeks przyjaciela przyrody”, „Dekalog kulturalnego widza” oraz kontrakty (kontrakt grupowy) regulujące zasady bezpiecznego zachowania w różnych sytuacjach. Co roku dzieci oraz cały personel bierze udział w akcji ewakuacyjnej organizowanej przez straż pożarną. Poprzez ciekawe metody pracy nauczyciele zwracają dzieciom uwagę na sposoby zachowania się w sytuacjach zagrożenia, dają praktyczne wskazówki, które dzieci poprzez symulacje przyswajają sobie w dostępny sposób.

Aspekt psychiczny bezpieczeństwa związany jest głównie z kształtowaniem u dzieci poczucia własnej wartości, wyrabianiem zaufania do siebie, wiary w swoje możliwości. Brak poczucia bezpieczeństwa w tym aspekcie powoduje u dzieci lęk, wywołuje uczucie zagrożenia, oraz powstawanie mechanizmów obronnych, które nie zawsze są akceptowane społecznie i mogą niekorzystnie wpływać na zachowanie, wyrażanie emocji i stosunek do otoczenia. Do kształtowania postaw prozdrowotnych w zakresie zdrowia psychicznego nauczyciele wykorzystują m. in. programy: „Chronimy dzieci”, „Spójrz inaczej”, „Bezpieczeństwo dzieci” oraz bajkę profilaktyczną „Cukierki” (autorstwa A. Grzelak, uwrażliwiająca dzieci na kontakty z osobami obcymi i problem uzależnień).

Pierwszy z nich Program Chronimy dzieci to propozycja dydaktyczna promująca bezpieczeństwo dzieci zarówno w aspekcie fizycznym jak i psychicznym oferowana przez trenerów i terapeutów FDDS. Jest doskonałym narzędziem pracy dla nauczycieli, którzy mają odwagę podejmować z dziećmi trudne tematy związane ze sferą seksualną najmłodszych i ich ochroną w tym zakresie. Poprzez realizację proponowanych zajęć wychowankowie zostają przygotowani do praktycznego wykorzystania wiedzy i umiejętności w zakresie:

- rozpoznawania sytuacji trudnych
- odpowiedniego reagowania na nie

Dzieci uczą się jak unikać zagrożeń w kontakcie z osobami dorosłymi i rówieśnikami w realnym świecie i gdzie szukać pomocy w sytuacji zagrożenia. Poszczególne bloki poświęcone są: emocjom dziecka, bezpiecznym zasadom (gdzie i jak szukać pomocy), rozróżniania dobrego i złego dotyku, granicom i prywatności własnego ciała, rozpoznawania dobrych i złych tajemnic. Program wykorzystuje podstawowe metody pracy z dzieckiem w zakresie profilaktyki przemocy i wykorzystania seksualnego, m.in.: dyskusja, odgrywanie ról w zabawach, rysunki, historyjki obrazkowe, zabawy ruchowe. Autorzy dopuszczają możliwość wzbogacenia prezentowanych

konspektów zajęć o sprawdzone przez nauczycieli formy pracy z małym dzieckiem. Program przewiduje włączenie rodziców w jego realizację poprzez ich udział w planowanych zadaniach przeznaczonych do pracy w domu. Program jest pomocny w rozwijaniu osobowości dziecka, podniesieniu poziomu poczucia własnej wartości, wzmacnianiu więzi grupowej, w przestrzeganiu ustalonych reguł funkcjonowania w środowisku rówieśniczym, w budowaniu wzajemnych relacji z innymi, otwartego sposobu mówienia o sobie, o tym co czuje i czego oczekuje od innych, zachęca do podejmowania samodzielnych decyzji, do wyposażenia dziecka w konkretne wskazówki jak radzić sobie w sytuacjach trudnych, które może dostarczyć mu życie. Program jest zgodny z aktualną podstawą programową wychowania przedszkolnego. Realizowany jest przez nauczycieli, którzy ukończyli szkolenie w „Fundacji Dajemy dzieciom siłę” i zostali przygotowani do rozmów na trudne tematy z dziećmi.

Program profilaktyczno-wychowawczy „Spójrz inaczej” A. i T. Kołodziejczyk, E. Czerniewska ma na celu pomoc dziecku w lepszym radzeniu sobie z rozwiązywaniem problemów jakie niesie mu życie, rozumieniu siebie, współdziałanie z innymi, w znajdowaniu oparcia w samym sobie w trudnych sytuacjach. Treści programowe zamknięte są w następujących blokach: postrzeganie siebie i rozumienie swoich uczuć, uczestnictwo w grupie, rozwiązywanie problemów, dbanie o zdrowie. Celem proponowanych ćwiczeń jest zrozumienie wartości zdrowia oraz nauka troszczenia się o siebie.

Z programu D. Klus- Stańskiej „Bezpieczeństwo dzieci” nauczyciele realizują blok tematyczny „Powiedz NIE obcemu”, który ma na celu :

- wytworzenie w umyśle dziecka pojęcia „obcego”,
- przećwiczenie w scenkach dramowych potencjalnych sytuacji, które mogą być dla dzieci zagrażające,
- wyczulenie na typowe techniki zachowania „obcego” mające na celu zachęcenie dziecka do odejścia w odludne miejsce, kształtowanie nawyku stanowczego mówienia NIE w sytuacjach budzących w nim niepokój.

Program „Przyjaciele Zippiego” to międzynarodowy program promocji zdrowia psychicznego dla dzieci w wieku 5-8 lat, który kształtuje i rozwija umiejętności psychospołeczne u małych dzieci. Właścicielem programu jest angielska fundacja „Partnership For Children”. Program otrzymał rekomendacje przez Ministerstwo Zdrowia i Ministerstwo Edukacji Narodowej. Uczy różnych sposobów radzenia sobie z trudnościami i wykorzystywania nabytych umiejętności w codziennym życiu oraz doskonali relacje dzieci z innymi ludźmi. Jest elastycznym narzędziem pracy dla nauczycieli, którzy promują zdrowie emocjonalne wszystkich dzieci poprzez poruszanie trudnych tematów związanych z emocjami.

Poprzez realizację proponowanych zajęć wychowankowie zostają przygotowani do praktycznego wykorzystania wiedzy i umiejętności w zakresie :

- Jak określać własne uczucia i jak o nich rozmawiać
- Jak mówić to, co chce się powiedzieć
- Jak słuchać uważnie
- Jak prosić o pomoc
- Jak nawiązywać i utrzymywać przyjaźnie
- Jak radzić sobie z samotnością i odrzuceniem
- Jak mówić przepraszam
- Jak radzić sobie z prześladowaniem
- Jak rozwiązywać konflikty
- Jak radzić sobie ze zmianą i stratą, między innymi ze śmiercią
- Jak adaptować się do nowych sytuacji
- Jak pomagać innym

Program został zbudowany na założeniu, że małe dzieci można nauczyć radzenia sobie z problemami i trudnościami, dzięki czemu będą lepiej funkcjonować w młodości i w życiu dorosłym, korzystając z tych umiejętności. Program wykorzystuje podstawowe metody pracy z dzieckiem: dyskusja, odgrywanie ról w zabawach, ilustracje, historyjki obrazkowe, zabawy ruchowe. Autorzy dopuszczają możliwość wzbogacenia prezentowanych konspektów zajęć o sprawdzone przez nauczycieli formy pracy z małym dzieckiem. Program przewiduje włączenie rodziców w jego realizację poprzez ich udział w planowanych zadaniach przeznaczonych do pracy w domu.

To, że bezpieczeństwo w aspekcie psychicznym traktowane jest przez nauczycieli priorytetowo świadczy fakt otrzymania certyfikatu „Chronimy dzieci”, które placówka otrzymała w czerwcu 2018 r. po opracowaniu i wdrożeniu standardów dokumentu „Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem”. *Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem* opracowana przez nauczycielki obejmuje najważniejsze procedury związane z bezpieczeństwem dzieci, m.in:

- procedurę zgłaszania podejrzeń oraz podejmowania interwencji w sytuacji wskazujących na krzywdzenie dziecka oraz zagrożenie jego bezpieczeństwa ze strony osób obcych, członków rodziny lub personelu placówki
- zasady ochrony danych osobowych dziecka
- zasady ochrony wizerunku dziecka
- zasady bezpiecznych relacji personel placówki – dziecko.

W ramach wdrażaniu standardów dzieci uczyły się jak unikać zagrożeń w realnym świecie i w Internecie oraz gdzie szukać pomocy w trudnych sytuacjach życiowych. Pracownicy dowiedzieli

się jak rozpoznawać symptomy krzywdzenia dziecka i jak interweniować w przypadku podejrzenia, że dziecko jest ofiarą przemocy. Warto nadmienić, że jesteśmy jedyną placówką w gminie Piaseczno która uzyskała taki certyfikat. Jest on potwierdzeniem, że wszystkie wymagane standardy w zakresie ochrony dzieci zostały spełnione przez placówkę w stopniu wysokim i przedszkole tworzy bezpieczne i przyjazne środowisko dzieciom.

2. Efekty podejmowanych działań – wprowadzone zmiany podczas realizacji programu Szkoła Promująca Zdrowie:

- wzbogacenie jadłospisu o nowe potrawy z wykorzystaniem produktów ekologicznych,
- pokonanie barier smakowych przez większość dzieci,
- zwiększenie zainteresowania rodziców potrawami serwowanymi w przedszkolu
- zwiększenie różnorodności i atrakcyjności zabaw ruchowych,
- większe zaangażowanie dzieci w zajęcia ruchowe,
- wzrost aktywności fizycznej, poprawa kondycji dzieci, korekcja wad postawy,
- systematyczne prowadzenie zajęć z edukacji emocjonalnej,
- podniesienie poziomu świadomości dzieci w kwestii bezpieczeństwa,
- nabycie umiejętności praktycznych przez dzieci pomocnych w pokonywaniu sytuacji trudnych (niebezpiecznych),
- rozszerzenie form współpracy ze środowiskiem lokalnym i rodzinnym,
- poznanie przez rodziców atrakcyjnych miejsc związanych z promowaniem rekreacji i turystyki w najbliższej okolicy,
- poszerzenie warsztatu pracy nauczyciela poprzez udział w szkoleniach i zastosowanie zdobytej wiedzy w bezpośredniej pracy z dziećmi,
- odkrywanie i wykorzystanie własnego potencjału nauczyciela,
- zwiększanie ilości zajęć prowadzonych metodą projektów badawczych,
- zdobycie grantów na aranżację przestrzeni edukacyjnych w ogrodzie (kolonia szpaków, oczko wodne),
- pozyskiwanie funduszy ze środków zewnętrznych na realizację przedsięwzięć związanych z edukacją zdrowotną,
- uzyskanie certyfikatów: „Akademia Zdrowego Przedszkolaka”, „Wiarygodne Przedszkole”, „Chronimy dzieci”,
- zwiększenie aktywności rodziców w cyklu zajęć „Mój zawód, moje pasje”,

- nagrody i wyróżnienia w konkursach, przeglądach („EFFKA”, Mistrzostwa Przedszkoli Gminy Piaseczno w Wieloboju Sportowym),
- artykuły prasie edukacyjnej dotyczące promocji zdrowia,
- poszerzenie bazy dydaktycznej przedszkola o programy, scenariusze zajęć, karty pracy, materiały informacyjne,
- modyfikacja programów własnych oraz poszukiwanie nowych programów i projektów do realizacji w odpowiedzi na współczesne problemy cywilizacyjne,
- poszerzenie oferty edukacyjnej przedszkola.

3. Mocne strony przedszkola w zakresie tworzenia Szkoły Promującej Zdrowie

1. **ARANŻACJA LEŚNEJ PRZESTRZENI** – Jednym z głównych atutów Przedszkola nr 8 jest jego atrakcyjne usytuowanie. Klimatyczny budynek spełniający wszelkie standardy nowoczesnej placówki edukacyjnej położony jest w leśnej otulinie na peryferiach miasta powiatowego Piaseczno, z dala od miejskiego zgiełku i spalin samochodów w cennym przyrodniczo-krajobrazowym obszarze, w pobliżu Górek Szymona i Chojnowskiego Parku Krajobrazowego. Naszym wielkim atutem jest odpowiednio zaaranżowany leśny ogród przedszkolny (1 ha). Jest on jedyny w swoim rodzaju, unikatowym na miarę lokalnych placówek edukacyjnych miejscem, które tworzy spójną całość o wysokich walorach rekreacyjnych, estetycznych i poznawczych. Atrakcyjnie i przemyślanie urządzone przestrzeń terenu sprzyja aktywnym formom wypoczynku, podejmowaniu działań na rzecz przyrody, prowadzeniu obserwacji przyrodniczych oraz szeroko pojętej rekreacji. Wielofunkcyjna leśna przestrzeń z wydzielonymi strefami do podejmowania różnorodnych działań jest atrakcyjna dla wychowanków przez cały rok, inspirowa do promowania zdrowego stylu życia (m.in. poprzez zabawy i gry, ćwiczenia na świeżym powietrzu), samodzielnego działania, odkrywania zjawisk (punkty obserwacyjne), utrwalania zdobytej wiedzy i umiejętności (ścieżka dydaktyczno-turystyczna), zachęca do prowadzenia własnych eksperymentów (eko- zabawy w terenie), wyciągania wniosków, dzielenia się zdobytą wiedzą i doświadczeniem.
2. **ÓSEMKOWA KADRA** - Wykwalifikowana i pełna pasji kadra, otwarta na wyzwania nowoczesnej edukacji, to niewątpliwie kolejny atut Przedszkola nr 8. Przyglądając się pędzącej rzeczywistości i związanymi z nią nieustannymi zmianami, chcąc się w niej odnaleźć nie stoimy w miejscu. Stale poszukujemy swojej tożsamości, indywidualnego stylu pracy nieustannie podejmujemy nowe zadania. Nasi nauczyciele opracowują i realizują programy własne,

innowacje pedagogiczne, poszukują wciąż nowych metod pracy, ubiegają się o granty, fundusze unijne na realizację autorskich projektów edukacyjnych. Ustawicznie podnoszą swoje umiejętności i kwalifikacje, bogacą warsztat pracy w zakresie wychowania i nauczania. Swoim bogatym doświadczeniem dzielą się z innymi pedagogami na łamach ogólnopolskich periodyków i czasopism pedagogicznych, są autorami wielu publikacji dotyczących m.in. organizacji zajęć dydaktycznych, imprez integracyjnych z rodzicami, realizacji projektów badawczych, konstruowania wniosków grantowych. Wszystkie nasze działania przyczyniają się do podnoszenia jakości pracy placówki, wzbogacając jej ofertę edukacyjną i roztaczają przed nauczycielami wachlarz nowych możliwości i poszukiwań. Należy pamiętać, że każde nowe wyzwanie, jakie podejmuje placówka wymaga połączenia sił, wiedzy, doświadczenia, umiejętności i zaangażowania. Realizacja tych wizji w pojedynkę nigdy nie będzie kluczem do sukcesu ogółu. Dlatego tak ważna jest dla nas praca zespołowa, gdyż człowiek w drużynie jest silniejszy, mądrzejszy, pewniejszy siebie.

3. **BEZPIECZEŃSTWO PSYCHICZNE** - Od wielu lat zdrowie wychowanków w aspekcie psychicznym jest nam wyjątkowo bliskie. Naszym zdaniem jest ono podstawą dobrego funkcjonowania małego dziecka. Poruszając kwestie związane z bezpieczeństwem, nigdy nie pomijamy zagadnień z nim związanych w szerokim kontekście. Na bieżąco wprowadzamy do realizacji projekty i programy o różnym zasięgu poruszające zagadnienia związane z rozwojem uczuciowym, wzmocnieniem poczucia własnej wartości, asertywności w kontaktach rówieśniczych i osobami dorosłymi, prawami dziecka. Jako zespół koncentrujemy wspólnie siły na rzecz wyeliminowania wszelkich zagrożeń, na które narażone jest małe dziecko w otaczającym świecie oraz na podejmowaniu skutecznych działań zapewniających bezpieczeństwo naszym podopiecznym. Zależy nam, żeby nasi absolwenci opuszczając przedszkole, byli wyposażeni w wiedzę na temat zagrożeń płynących z różnych źródeł, w umiejętności skutecznego ich unikania oraz byli przygotowani do szukania pomocy i wsparcia w trudnych dla nich sytuacjach życiowych. Potwierdzeniem naszych działań jest uzyskanie w ubiegłym roku Certyfikatu „Chronimy dzieci”.
4. **BOGATE FORMY WSPÓŁPRACY ZE ŚRODOWISKIEM** - Dużo wymagamy od siebie, ale też od środowiska rodzinnego i lokalnego, z którymi ściśle współdziałamy. Rodzicom oferujemy bogatą ofertę form współpracy, a w zamian otrzymujemy to, co dla nas najważniejsze: dialog, szacunek, zrozumienie, otwartość na współpracę, zaangażowanie w propozycje edukacyjne. Z bogatych zasobów środowiska lokalnego korzystamy adekwatnie do realizowanych tematów, co roku poszerzając bazę o nowych partnerów i atrakcyjne oferty współpracy.

- 5. SPÓJNOŚĆ ODDZIAŁYWAŃ** – Każdy rok obfituje w nowe zagadnienia do realizacji, staramy się, aby realizowane projekty i programy umiejętnie powiązane były z podstawą programową wychowania przedszkolnego, koncepcją pracy przedszkola, oczekiwaniami rodziców, potencjałem i zainteresowaniami samych wychowanków. Wiele działań w zakresie promowania zdrowia na stałe zagościło w Przedszkolu. Nie są to pojedyncze inicjatywy, ale systemowe działania wpisane w harmonogram corocznych wydarzeń przedszkola, ujmując zdrowie i samopoczucie wszystkich członków społeczności przedszkolnej w sposób całościowy i wielowymiarowy.
- 6. PRZEDSZKOLNA KUCHNIA** - W naszym przedszkolu dbamy o jakość dobrego żywienia. Dysponujemy kuchnią na miejscu, wyposażoną w nowoczesną technologię, bazującą na wysokiej jakości produktów. Przygotowywane posiłki są właściwie zbilansowane, zdrowe, kolorowe i smaczne. Kuchnia spełnia wytyczne Ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia realizując ponadto swoją receptę na zdrowie, dokładając wszelkich starań, by sprostać oczekiwaniom najmłodszych i ich rodziców. Zdrowe odżywianie bowiem jest niezbędne do właściwego rozwoju i funkcjonowania młodego organizmu.

4. Dążenie do nowoczesnego modelu edukacji – formy doskonalenia

Nowoczesny model edukacji, który wychodzi naprzeciw wyzwaniom i problemom stojącym przed edukacją małego dziecka, wypracowany w naszym przedszkolu, dostosowany jest do indywidualnych potrzeb i zdolności wychowanków. Nauczyciele na pierwszym miejscu stawiają wyjątkowość dziecka, udzielając mu potrzebnego wsparcia w rozwijaniu jego wachlarza inteligencji, zgodnie z teorią inteligencji wielorakich Hawarda Gardnera. Poznając dziecko i jego indywidualną mapę uzdolnień, staramy się dostarczać mu wielu doświadczeń i przeżyć, dbając o jego wszechstronny rozwój.

W pracy dydaktyczno – wychowawczej kadra pedagogiczna bazuje na aktywnych metodach, formach i technikach pracy, wprowadzając najnowsze trendy edukacyjne. Od wielu lat praca nauczycieli opiera się na twórczej działalności - nie korzystamy z gotowych pakietów edukacyjnych (podręczników). Przedszkole jest otwarte na nowości dydaktyczne i metodyczne, poszukując

ciekawych rozwiązań i stwarzając możliwość dalszego rozwoju placówki. Nauczyciele podejmują działania mające na celu wzbogacenie oferty edukacyjnej przedszkola, stąd też nasze zainteresowanie ideą placówek promujących zdrowie.

Grono pedagogiczne rozszerzyło swoją działalność o współpracę międzynarodową z sukcesami realizując własne projekty na platformie e – Twinning oraz włączając się w inne inicjatywy. W 2016 roku placówka uzyskała grant w ramach europejskiego programu Erasmus +.

Nasza kadra nastawiona jest na nowe wyzwania jakie stawia przed nami współczesna edukacja. Każdy z nauczycieli posiada dodatkowe kwalifikacje, co pozwala na rozszerzenie oferty edukacyjnej przedszkola, w tym również edukacji zdrowotnej. Ustawicznie wzbogacają swój warsztat pracy, umiejętnie wplatając zdobytą wiedzę na różnych formach doskonalenia zawodowego w codzienną pracę z wychowankami. Nauczyciele promują różne formy ruchu od ćwiczeń i zabaw ruchowych, gier zespołowych, tańców integracyjnych, rajdów, łączą ruch z plastyką, muzyką, stosując ciekawe techniki teatralne, wykorzystujące ruch do interpretacji scenicznej.

W przedszkolu promowana jest aktywność ruchowa z profilaktyką wad postawy. Obecnie trzech nauczycieli z naszej kadry posiada dodatkowe kwalifikacje do prowadzenia zajęć z gimnastyki korekcyjnej. Regularne ćwiczenia odbywają się w każdej z grup wiekowych, dodatkowo ćwiczenia korekcyjne wplatanie są w codzienną aktywność dzieci. Nauczycielki pracują w oparciu o własny program Justyny Chłopek „Z korektywą za pan brat”, w trakcie opracowania jest program przeznaczony dla dzieci najmłodszych „Gimnastyka smyka”. Wychowankowie wyczuleni są na przyjmowanie odpowiedniej postawy ciała podczas siedzenia, wykonywania różnych czynności, kierowania zabawą z zachowaniem zasad nie zagrażającym bezpieczeństwu i zdrowiu własnemu oraz innym.

Większość nauczycieli ukończyło szkolenia z edukacji przez ruch D. Dziamskiej i skutecznie wykorzystuje techniki systemu EPR podczas działań graficznych z dziećmi.

Nauczyciele prowadzą sesje ruchowe wg metody Weroniki Sherborne, pozostali zgłaszają chęć uczestnictwa w kolejnych stopniach metody.

Nauczyciele odpowiedzialni za realizację standardów *Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem*, na bieżąco uaktualniają swoją wiedzę korzystając z ofert szkoleniowych fundacji FDSO.

W przedszkolu w ramach wspomaganie rokrocznie oferowane są bezpłatne szkolenia dla nauczycieli, w tym te, dotyczące promocji zdrowia, nauczyciele poprzez indywidualny arkusz doskonalenia mogą określić swoją ścieżkę kształcenia, zgłaszając chęć uczestnictwa w wybranych przez siebie szkoleniach. Nauczyciele organizują również zajęcia otwarte dla innych nauczycieli.

Wybrane formy doskonalenia kadry i rodziców w zakresie promocji zdrowia:

Tytuł szkolenia	Organizator	Odbiorcy	Rok szkolny	Liczba uczestników
Profilaktyka przemocy i wykorzystywania dzieci- przygotowanie do prowadzenia zajęć edukacyjnych z dziećmi w wieku przedszkolnym.	Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę	Nauczyciele, Specjaliście	2016/2017	2
Identyfikacja symptomów krzywdzenia dzieci	Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę	Nauczyciele, Specjaliści	2016/2017	2
Ostrożnie dziecko-profilaktyka krzywdzenia małych dzieci – konferencja ogólnopolska	Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę	Nauczyciele, Psycholog	2016/2017	1
Ostrożnie dziecko-profilaktyka krzywdzenia małych dzieci – konferencja ogólnopolska	Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę	Nauczyciele, psycholog	2017/2018	1
Trudne sprawy przedszkolaka	<i>Institut Psychologiczno-pedagogicznymi Terapii i Szkoleń</i>	Rodzice, Nauczyciele	2017/2018	10
Praca z dzieckiem z ukrytymi dysfunkcjami. Trening umiejętności społecznych	COGNITUS	Nauczyciele	2017/2018	1
Aktywność muzyczno- ruchowa na podstawie metody aktywnego słuchania wg B. Strauss	Klanza	Nauczyciele	2017/2018	3
Wszystko jest możliwe- niezwykły świat muzyki filmowej- warsztat taneczny organizowany przez Klanza	Klanza	Nauczyciele	2017/2018	2
Sensoplastyka	Inkubator inspiracji	Nauczyciele	2016/2017	1
Metoda dobrego startu	Educo	Nauczyciele	2016/2017	2
Abc autyzmu	Fundacja pomoc autyzm	Nauczyciele	2017/2018	1
Zachowania trudne u dzieci ze spektrum autyzmu – interwencja behawioralna	Fundacja pomoc autyzm	Nauczyciele	2017/2018	1
Praca dzieckiem z ukrytymi dysfunkcjami	Centrum szkoleniowe A-Z	Nauczyciele	2017/2018	3
Trening umiejętności społecznych	Cognitus	Nauczyciele	2017/2018	1
Pomoc przedmedyczna		Wszyscy	2018/2019	30

		pracownicy		
Terapia Poznawczo-behawioralna	Centrum Terapii Poznawczo-Behawioralnej	Nauczyciele	2018/2019	1
Praca z dzieckiem z autyzmem, zespołem aspergera oraz zaburzeniami ze spectrum autyzmu	Instytut kształcenia Ekotur	Dyrektor, Nauczyciele	2016/2017	2.
Wiersze i opowiadania do kreślenia i składania	Polskie stowarzyszenie animatorów pedagogów Klan za	Nauczyciele	2016/2017	1
Diagnoza Terapii Ręki	Centrum edukacji i Rozwoju TUTOR	Nauczyciele, specjaliści	Maj 2017	4
Terapia ręki i zaburzeń motoryki małej	Pro- Centrum	Nauczyciele	2016/2017	1
<i>Deficyty i zaburzenia psychiczne młodego mózgu- konferencja</i>	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Piasecznie	Nauczyciele, rodzice	2018/2019	5

Wybrane zajęcia przeprowadzone przez nauczycieli dotyczące promocji zdrowia:

L.p.	TYTUŁ ZAJĘCIA	OBSZAR	FORMA	OSOBA PROWADZĄCA	DATA
1	Sekrety odporności	Zdrowie	Zabawa fabularyzowana	Agnieszka Bukowińska	21.11.2018
2	Sałatka owocowa	Odżywianie	Warsztaty kulinarne	Agnieszka Bukowińska	22.11.2018
3	W poszukiwaniu Mikołajkowych prezentów	Aktywność fizyczna	Gra terenowa	Nauczyciele wszystkich grup	6.12.2018
4	Dzień bezpiecznego Internetu	Bezpieczeństwo	Zabawa integracyjna	Marzena Bakula	5.02.2019
5	Bezpieczeństwo zabaw zimowych	Bezpieczeństwo	Rozwiązywanie problemów w	Justyna Chłopek	14.02.2019

			zespołach		
6	Kuchnia pełna niespodzianek	Odżywianie	Zabawy rozwijające zmysły	Agnieszka Bukowińska	25.02.2019
7	Zakładamy hodowlę ziół	Odżywianie	Hodowla	Marzena Bakula	4.03.2019
8	Klik jedzie w foteliku	Bezpieczeństwo	Opowiadanie	Magdalena Kanclerska	4.10.2018
9	Witaminowy raj	Odżywianie	Zajęcia matematyczne	Magdalena Kanclerska	23.11.2018
10	Żarłoczna mysz	Odżywiane	Bajka terapeutyczna	Justyna Chłopek	7.09.2018
11	Na ścieżce zdrowia	Aktywność fizyczna	Zajęcia gimnastyczne w terenie	Ewelina Masternak	17.10.2018
12	Wegetables and fruits	Odżywiane	Zajęcia z języka angielskiego	Małgorzata Szymańska	31.10.2018
13	Jestem czysty i samodzielny	Higiena	Zajęcia otwarte	Angelika Marek	15.01.2016
14	Zdrowy ząbek	Higiena	Zajecie otwarte	Dominika Liszewska	23.11.2016
15	Kłopoty żabki Matyldy	Zdrowie	Gra dydaktyczna - zajęcia otwarte dla rodziców	Justyna Wrochna	15.04.2017
16	Eksperymentujemy z wodą	Zdrowie	Eksperymenty	Ewelina Masternak	16.03.2017
17	Gość ze zdrowego zakątka	Higiena/ odżywianie	Praca konstrukcyjna	Magda Szymczuk	28.05.2016
18	Kiedy pies jest szczęśliwy?	Bezpieczeństwo	Scenki dramowe	Justyna Folta	10.03.2017
19	W kręgu rodziny	Zdrowie psychiczne	Autoprezentacja	Anna Czemeses	25.05.2017

20	Ne wpuszczam obcych do domu	Zdrowie psychiczne	Teatrzyk	Magda Szymczuk	16.01.2017
21	Bezpieczny dom	Bezpieczeństwo	Gra dydaktyczna	Magda Szymczuk	18.01.2016
22	Mieszkańcy ulicy Śmiesznej	Zdrowie psychiczne	Zabawa fabularyzowana	Agnieszka Bukowińska	15.04.2017
23	Sportowiec na medal	Aktywność fizyczna	Gimnastyka korekcyjna	Ewelina Masternak	9.11.2017
24	Mus owocowy	Odżywianie	Warsztaty kulinarne	Anna Czemeses	21.11.2018
25	W kolorowym świecie	Zmysły	Zabawy polisenoryczne	Dominka Liszewska	28.01.2019
26	Jesteśmy odpowiedzialni	Aktywność ruchowa	Sesja ruchowa wg W. Sherborne z udziałem dzieci 6 i 3 letnich	Agnieszka Bukowińska Hanna Maracewicz	14.01.2019

5. Współpraca ze środowiskiem lokalnym w latach 2016-2019

Poprzez nawiązywanie dobrych relacji z rodzicami udaje nam się angażować rodziców w różne działania mające na celu m.in. promowanie zdrowego trybu życia.

Już od kilku lat, rokrocznie w maju i czerwcu w grupach dzieci starszych organizowane są spotkania z chętnymi rodzicami w ramach projektu „Mój zawód, moje pasje”. Rodzice chętnie dzielą się wiedzą o tajnikach swojego zawodu i swoimi poza zawodowymi pasjami.

Spotkania z rodzicami przybierają zróżnicowane formy począwszy od pogadarek, prezentacji multimedialnych, warsztatów, do wyjść poza teren przedszkola, do miejsc pracy rodziców wychowanków.

W ramach cyklu zorganizowano kilka ciekawych spotkań dotyczących zdrowia, bezpieczeństwa dzieci oraz rozwijania sprawności fizycznych i promowania pasji związanych z uprawianiem sportu:

- Zdrowe zęby mamy, bo o nie dbamy – coroczne wycieczki do gabinetów

stomatologicznych, połączone z pokazem prawidłowego mycia zębów oraz przeglądem uzębienia dzieci

- Zdrowe przekąski - warsztaty kulinarne z blogerką promującą zdrowe odżywianie
- Master chef w przedszkolu - lekcja języka angielskiego w formie warsztatów kulinarnych, podczas których wychowankowie przygotowywali sobie zdrowe szejki na bazie jogurtów naturalnych i owoców
- Zdrowe przysmaki – degustacja musów owocowo-warzywnych z dodatkiem ziół oraz naturalnych sorbetów z owoców egzotycznych
- Lekcja savoir vivre – poznawanie różnych sposobów nakrywania do stołu oraz właściwych zachowań podczas posiłków
- Dlaczego warto biegać w maratonach? - prezentacja osiągnięć sportowych, trening, bieg przełajowy po lesie przedszkolnym
- Wakacje na żaglach lepsze niż granie na komputerze - prezentacja multimedialna
- Piłka jest okrągła... - trening i mecz sędziowany przez zawodnika piłkarskiego
- Uczymy się podstaw badmintona – spotkanie z pasjonatem tego sportu, trening
- Rowerem przez świat – spotkanie z tatą, który w sezonie wiosenno-jesiennym codziennie dojeżdża rowerem do pracy w Warszawie
- Jak skutecznie chronić się przed słońcem? – spotkanie z mamą kosmetyczką
- Jak radzić sobie z trudnymi emocjami? – spotkanie z mamą psychologiem
- Jak radzić sobie ze złością? – spotkanie z mamą pedagogiem
- Co sądzą o mnie inni? – nabywanie pewności siebie podczas treningu z couchem kreowania wizerunku
- Odkrywamy sekrety funkcjonowania ludzkiego ciała – wielokrotne spotkania z rodzicami - lekarzami różnych specjalizacji

Rodzice często wspierają również nauczycieli w realizacji podejmowanych projektów badawczych, np. Jajko, Herbata, Pomidor itp. Przygotowując dzieci do pełnienia roli ekspertów lub też sami podejmują się tej roli. Chętnie dzielą się własną wiedzą na realizowany temat, przynoszą ciekawe pomoce.

Ponadto rodzice podejmują własne inicjatywy na rzecz promocji zdrowia, ułatwiając m.in kontakt z sadownikami dostarczającymi placówce darmowe owoce, uczestniczą przy organizacji kącików tematycznych związanych ze zdrowiem (jesienna spiżarnia, owoce cytrusowe, ziołowy kącik). Rodzice również aktywnie biorą udział we wszelkich grach i imprezach terenowych organizowanych w ramach integracji ze środowiskiem np. w rajdzie pieszym, grach terenowych.

Lp.	Partner lokalny	Działania	Termin
1.	Komenda Powiatowa Policji	- spotkanie przedszkolaków z funkcjonariuszami Policji nt. bezpieczeństwa w ruchu drogowym, poznanie numerów alarmowych oraz sposobów reagowania na sytuacje trudne i niebezpieczne na drodze, pogadanka „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczeństwo w kontakcie z nieznanym psem”	X 2016 X 2017 X 2018
2.	Nadleśnictwo Chojnow	- obchody święta drzewa z udziałem leśnika - uroczyste ślubowanie przedszkolaków - wręczenie dzieciom składającym ślubowanie sadzonek drzew - pomoc w realizacji projektu edukacyjnego „Las blisko nas” – warsztaty, wycieczki, spotkania - spotkanie z leśnikiem – ekspert projektów badawczych „Liście, igły, igielki”, „Leśne tropy” -wycieczka do Chojnowskiego Parku Krajobrazowego „Tropami leśnych zwierząt”	X 2016, X 2017 II-VI 2018 X 2018 - I 2019
3.	Szkoła Podstawowa nr 2	- wizyta najstarszych przedszkolaków w szkole: zwiedzanie placówki, udział w lekcji klasy I z absolwentami Przedszkola nr 8, pozyskiwanie informacji nt. absolwentów przedszkola	VI 2016 VI 2017 VI 2018
4.	ECO-CHOICE	- udział w warsztatach ekologicznych	XI 2016
5.	Centrum Kultury w Piasecznie	- pomoc w organizacji imprezy integracyjnej z rodzicami (nagłośnienie) - udział w przeglądzie małych form teatralnych „EFFKA” - udział w akcji charytatywnej „Świąteczny okrucuch serca” - udział dzieci w konkursie recytatorskim „Mała syrenka”	X 2016 X 2017 IX 2018 IV 2017 VI 2018 VI 2019 XII 2016 XII 2017 XII 2018 III 2019
6.	Ośrodek Pomocy Społecznej	- pomoc dzieciom z rodzin ubogich	na bieżąco w miarę potrzeb
7.	Przedszkole nr 11	- udział w konkursach plastycznych - udział w formach doskonalenia organizowanych w ramach WDN-u	na bieżąco
8.	Przedszkole nr 7	- udział w biegu patrolowym - wymiana doświadczeń z realizacji programu „Erasmus +” - udział w warsztatach szkoleniowych	X 2016 2017/19 na bieżąco
9.	Przedszkole nr 10	- udział w szkoleniach wewnętrznych - udział w biegu patrolowym po Piasecznie - udział w konkursach plastycznych	na bieżąco X 2016 na bieżąco
10.	Muzeum Regionalne w	- udział przedszkolaków w lekcjach muzealnych,	X 2016

	Piasecznie	warsztatach i konkursach	XII 2017 III 2018
11.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Piasecznie	- konsultacje w ramach potrzeb placówki - szkolenia/warsztaty prowadzone przez psychologów poradni	cały rok
12.	Towarzystwo Przyjaciół Zalesia Dolnego	- udział w inicjatywach Towarzystwa	na bieżąco
13.	Galeria Tradycja	- udział w warsztatach zdobienia jajek	IV 2017
14.	Urząd Miasta i Gminy Piaseczno	- udział w warsztatach szkoleniowych organizowanych przez organ prowadzący - honorowy patronat Burmistrza nad konkursem rodzinnym w ramach projektu „Przedszkole bez zabawek” - akcja charytatywna „Radosna wigilia”	wg oferty XI 2016 XI 2017 XI 2018
15.	Biblioteka Publiczna	- udział w spotkaniu z poetką dziecięcą - lekcja biblioteczna - udział w warsztatach „Bezpieczne wakacje” - na tropach polskich legend	V 2017 V 2018 VI 2018 VI 2018 2019
16.	Przegląd Piaseczyński	- cykl wywiadów z dziećmi „ Dzieci wiedzą lepiej” - upowszechnienie efektów programu „Erasmus +” - upowszechnienie dobrych praktyk	I-VI 2018 III 2018 XI 2018
17.	Biuro Promocji Gminy Piaseczno	- ufundowanie upominków dla dzieci biorących udział w biegu patrolowym po Piasecznie - umieszczanie informacji nt. ważnych przedsięwzięć Przedszkola nr 8	X 2016 na bieżąco
18.	Straż Miejska w Piasecznie	- udział dzieci w warsztatach edukacyjnych „Bezpieczny przedszkolak” „Miasteczko ruchu drogowego”	X 2016 VI 2018 IX 2018
19.	Przedszkole nr 2	- udział dyrektorów przedszkoli w komisjach konkursowych o charakterze artystycznym	na bieżąco
20.	Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Piasecznie	- udział w Mistrzostwach Przedszkoli Gminy Piaseczno w Wieloboju Sportowym	XI 2016 XI 2017 XI 2018 V 2019
21.	Mazowieckie Centrum Rehabilitacji Stocer	- badania ortopedyczne dzieci prowadzone przez ordynatora oddziału rehabilitacji	IX-X 2016
22.	Akademia Piaseczno	- warsztaty origami dla dzieci - szkolenia dla nauczycieli	wg oferty
23.	Księgarnia Bzyk	- zakup pomocy dydaktycznych do przedszkola zgodnie z realizowanymi tematami - zakup nagród w konkursach: ekologicznym, recytatorskim oraz dla członków Rady Rodziców na pożegnanie przedszkola	wg potrzeb
24.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych SITA	- dofinansowanie przedsięwzięć przedszkolnych – konkurs ekologiczny - zbiórka surowców wtórnych	XI 2016 XI 2017 VI 2018 XII 2018
25.	Fundacja Zdążyć z	- zbiórka nakrętek dla podopiecznych fundacji	cały rok

	pomocą		
26.	PTTK Oddział w Piasecznie	- wycieczka z przewodnikiem po Piasecznie	X 2016
27.	Fundacja Nasza Ziemia	- konkurs o grand na projekt edukacyjny	X-XI 2016 X-XII 2018
28.	Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna w Konstancinie Jeziornie	- realizacja programu profilaktycznego „Uwaga kleszcze”	VI 2017 VI 2018 VI 2019
29.	GRAWITACJA DANCE ACADEMY	- prowadzenie warsztatów przez instruktorkę tańca w każdej grupie wiekowej	cały rok
30.	Galeria Biała	- udział w ceramicznych warsztatach wielkanocnych	III 2018 IV 2019
31.	PWIK w Piasecznie	- wycieczka do oczyszczalni ścieków	III 2019
32.	Vita Dent Piaseczno	- wizyta w gabinecie stomatologicznym - pogadanka na temat higieny jamy ustnej - profilaktyka próchnicy, przegląd uzębienia dzieci, pokaz prawidłowego szczotkowania zębów	II 2017 IV 2018 III 2019

6. Upowszechnianie dobrych praktyk dotyczących kształtowania postaw prozdrowotnych u dzieci (publikacje, strona internetowa)

Jednym z nieodłącznych elementów edukacji zdrowotnej jest promocja zdrowia, która rozpatrywana jest nie tylko w kontekście jednostkowym, ale przede wszystkim społecznym. W wachlarzu różnorodnych form propagowania zdrowego stylu życia, znalazły się i takie, które oddziałują na szerokie grono pedagogów odpowiedzialnych za tworzenie środowiska edukacyjnego małego dziecka.

Od stycznia 2017 roku powstała, z inicjatywy rodziców strona internetowa przedszkola www.naszaosemka.pl, na której dzielimy się naszymi doświadczeniami, w tym zdobytymi w zakresie promocji i edukacji zdrowia. Strona jest ogólnie dostępna dla wszystkich użytkowników internetu. Na bieżąco staramy się zamieszczać relacje z najważniejszych ósemkowych wydarzeń. Ostatnie wpisy w zakładce „Ósemkowe sensacje” dotyczyły Ósemkowej Spartakiady, przedszkolnych obchodów Dnia Wody, konkursu recytatorskiego „Na Zdrowie”. Obecnie zakładka

„programy i projekty” jest w przebudowie, wydzielano zakładkę dotyczącą Szkoły Promującej Zdrowie. Koordynatorem strony jest Magdalena Świetlik, a za redakcję merytoryczną odpowiada Agnieszka Bukowińska.

Poprzez publikacje na łamach czasopisma ogólnopolskiego przeznaczonego dla nauczycieli wychowania przedszkolnego, z którym od kilku lat współpracujemy, upowszechniamy dobre praktyki w zakresie edukacji zdrowotnej wypracowane przez zespół naszych pedagogów. Na łamach periodyku **„Wychowanie przedszkolu”** ukazały się następujące artykuły dotyczące zdrowia:

1. „Cztery pory roku w ogrodzie” – *K. Bernacka, A. Bukowińska* - „Wychowanie w przedszkolu” nr 1/2012
2. „ W Jabłuskowie- jesienne imprezy integracyjne” – *M. Bakula, A. Bukowińska* - „Wychowanie w przedszkolu” nr 9/2013
3. „Sprawdzone formy współpracy z rodzicami” – *K. Bernacka, A. Bukowińska* - „Przed szkołą. Poradnik dyrektora przedszkola” nr 3/2014
4. „Master chef junior w przedszkolu, czyli język angielski w praktyce na wesoło”- *A. Bukowińska, J. Chłopek* - „Wychowanie w przedszkolu” nr 9/2015
5. „Poszukiwacze skarbu”- *A. Bukowińska, M. Szymczuk* - „Wychowanie w przedszkolu” nr 3/2016
6. „Mieszkańcy ulicy Śmiesznej, czyli jak zarazić śmiechem dziecko” - *A. Bukowińska, J. Chłopek* - „Wychowanie w przedszkolu” nr 6/2016
7. „Sprawnie pokonuję przeszkody” - *A. Bukowińska* - „Wychowanie w przedszkolu” nr 8/2016
8. „Smacznie, elegancko i wyjątkowo, czyli kilka słów o niełatwej sztuce zachowania się przy stole” - *A. Bukowińska* – „Wychowanie w przedszkolu” nr 8/2017
9. „Przedszkole bez zabawek” - *A. Bukowińska, M. Szymczuk* – „Wychowanie w przedszkolu” nr 7/2018
10. „*Ufam sobie, bo mam szacunek do siebie*” – *A. Bukowińska* – „Wychowanie w przedszkolu” nr 10/2018

Warto podkreślić, iż jeden z rodziców absolwentów prowadzi blog społecznościowy „Esencja” dotyczący zdrowego stylu życia, w którym niejednokrotnie odwołuje się do praktyk naszego przedszkola w zakresie promocji zdrowia.

Koordynator programu „Szkoła Promująca Zdrowie” otwarty jest na współpracę ze środowiskiem lokalnym, udzielając konsultacji zainteresowanym placówkom z gminy Piaseczno włączeniem się do programu.

Wszelkie podejmowane istotne przedsięwzięcia przez placówkę w tym dotyczące promocji

zdrowia zamieszczamy na stronie promocji gminy i prasie lokalnej - „Gazeta piaseczyńska” i „Kurier południowy”.

22 marca 2019 w Przedszkolu nr 8 miała miejsce uroczysta **prezentacja osiągnięć placówki w dziedzinie promocji zdrowia połączona z przedszkolnymi obchodami Światowego Dnia Wody.**

Wśród zaproszonych gości byli obecni przedstawiciele Urzędu Gminy:

- Pani Hanna Kułakowska – Michalak – vice burmistrz miasta i gminy Piaseczno
  - Pani Beata Walczak – członek piaseczyńskiej Komisji Oświaty i Kultury, radna Rady Miasta
  - Pani Katarzyna Wypych - członek piaseczyńskiej Komisji Oświaty i Kultury, radna Rady Miasta
- a także:

- Pani Marzena Laskus – Wojewódzki Koordynator Szkoły Promującej Zdrowie,
- Pani Bożena Jodczyk – reprezentująca Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz przedstawiciele Rady Rodziców.

Ponadto w ramach upowszechniania dobrych praktyk, w spotkaniu uczestniczyła także pani Weronika Kulikowska koordynator Szkół Promujących Zdrowie z ZSS w Łbiskach Pęczery oraz pani Katarzyna Bojak z Przedszkola nr 11 w Piasecznie, odpowiedzialna za działania prozdrowotne i włączenie w/w placówki do Mazowieckiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie.

Zaproszeni goście obejrzeni działania dzieci w poszczególnych grupach wiekowych związanych z przedszkolnymi obchodami Dnia Wody, następnie zapoznali się z prezentacją multimedialną przygotowaną przez zespół ds. promocji zdrowia w Przedszkolu nr 8 (płyta CD w załączeniu). Szczegółowo omówione zostały podejmowane różnorodne działania w ramach trzech zdefiniowanych problemów priorytetowych związanych z uprzedzeniami żywieniowymi dzieci, małą aktywnością dzieci podczas zabaw ruchowych zorganizowanych oraz niską świadomością dzieci w sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu. Następnie goście oraz dzieci uczestniczyli na terenie ogrodu przedszkolnego w spotkaniu z Neptunem i Kropelką oraz wspólnym ekologicznym poczęstunku.

Prezentując nasze osiągnięcia, przed tak znakomitym gremium, w dziedzinie promocji zdrowia chcieliśmy stworzyć grunt pod przyszłe projekty dotyczące zdrowia i profilaktyki w środowisku lokalnym.

Sprawozdawczość z przeprowadzonych projektów wysyłana jest organizatorom oraz udostępniana na stronie internetowej przedszkola lub „Kąciku dla rodziców”, w różnych formach. Dużym zainteresowaniem ze strony rodziców cieszą się fotoreportaże i „Kroniki przedszkolne”.

Nie można również pominąć kwestii wymiany doświadczeń wewnątrz grona pedagogicznego poprzez następujące formy: rady pedagogiczne, zajęcia otwarte, podejmowane inicjatywy.

7. Harmonogram prac koordynatora oraz zespołu ds. promocji zdrowia w Przedszkolu nr 8

1. ROK SZKOLNY 2016/2017

- udział w planowaniu i organizacji miesięcznych wydarzeń kulturalno - oświatowych (zajęcia edukacyjne, wycieczki, spotkania z zaproszonymi gośćmi) – cały rok
- poinformowanie pracowników na radzie pedagogicznej o włączeniu Przedszkola nr 8 do Mazowieckiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie – wrzesień
- poinformowanie rodziców na zebraniu ogólnym i rady rodziców o włączeniu Przedszkola nr 8 do Mazowieckiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie – wrzesień
- organizacja imprezy integracyjnej z rodzicami pt. „Amore pomidore” - wrzesień
- organizacja spotkania z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji – październik
- organizacja badań ortopedycznych dzieci we współpracy z Mazowieckim Centrum Rehabilitacji Stocer – październik/listopad
- organizacja warsztatów kulinarnych w grupach – raz w miesiącu
- zgłoszenie i udział najstarszej grupy w Mistrzostwach Przedszkoli Gminy Piaseczno w Wieloboju Sportowym – październik/listopad
- realizacja programu Przedszkole bez Zabawek – listopad
- utworzenie strony internetowej Przedszkola nr 8 – zamieszczenie informacji na temat programu Przedszkole Promujące Zdrowie – styczeń
- umieszczanie w Kąciku dla Rodziców informacji na temat zdrowia, bezpieczeństwa, aktywności ruchowej, żywienia, profilaktyki chorób – cały rok
- realizacja programu profilaktycznego „Spójrz inaczej” – cały rok
- organizacja wizyty w gabinecie stomatologicznym VitaDent – marzec
- realizacja programu profilaktycznego „Uwaga kleszcze” – czerwiec
- planowanie i organizacja programu „Adaptacja” – czerwiec/sierpień

2. ROK SZKOLNY 2017/2018

- aktualizacja dokumentacji przedszkolnej w oparciu o nową podstawę programową (regulaminy wewnętrzne) – wrzesień;
- organizacja imprezy integracyjnej z rodzicami „Bal u kapitana Nemo” - wrzesień
- nawiązanie współpracy z przedszkolnym koordynatorem programu Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem – wrzesień

- udział w planowaniu i organizacji miesięcznych wydarzeń kulturalno oświatowych (zajęcia edukacyjne, wycieczki, spotkania z zaproszonymi gośćmi) – cały rok
- umieszczanie w Kąciku dla Rodziców informacji na temat zdrowia, bezpieczeństwa, aktywności ruchowej, żywienia, profilaktyki chorób – cały rok
- organizacja spotkania z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji – październik
- organizacja warsztatów kulinarnych w grupach – raz w miesiącu
- zgłoszenie i udział najstarszej grupy w Mistrzostwach Przedszkoli Gminy Piaseczno w Wieloboju Sportowym – październik/listopad
- realizacja programu Przedszkole bez Zabawek – listopad
- organizacja badania sondażowego nauczycieli na temat pracy w roku szkolnym 2016/17, opracowanie sprawozdania – listopad/grudzień
- realizacja programu profilaktycznego „Spójrz inaczej” – cały rok
- realizacja projektu edukacyjnego „Smog czy smok?” - styczeń
- udział Przedszkola w programie Necio.pl – zabawa w internet – luty
- organizacja wizyty w gabinecie stomatologicznym VitaDent – marzec
- realizacja programu profilaktycznego „Uwaga kleszcze” – czerwiec
- badanie opinii rodziców i sprawozdanie na temat pracy Przedszkola „Ósemkowa poczta” – czerwiec
- udział w programie i opracowanie sprawozdania „Porcja Pozytywnej Energii” – maj /czerwiec
- zbiórka makulatury - czerwiec
- planowanie i organizacja programu „Adaptacja” – czerwiec/sierpień

3. ROK SZKOLNY 2018/2019

- rozszerzenie zespołu promocji zdrowia o nowych członków-sierpień
- stały kontakt z Wojewódzkim koordynatorem Szkół Promujących Zdrowie
- udział w planowaniu i organizacji miesięcznych wydarzeń kulturalno - oświatowych (zajęcia edukacyjne, wycieczki, spotkania z zaproszonymi gośćmi) – cały rok
- systematyczne umieszczanie w Kąciku dla Rodziców informacji na temat zdrowia, bezpieczeństwa, aktywności ruchowej, żywienia, profilaktyki chorób – cały rok
- systematyczne badanie zasobów środowiska lokalnego pod kątem możliwości uczestnictwa w przedsięwzięciach z zakresu edukacji zdrowotnej
- wprowadzenie nowych systemów motywacyjnych w grupach młodszych dotyczących pokonywania barier smakowych- październik
- udostępnianie informacji dotyczących konkursów, przeglądów, festiwali, imprez sportowych na tablicy informacyjnej –cały rok

- organizacja warsztatów kulinarnych w grupach – raz w miesiącu
- organizacja imprezy integracyjnej z rodzicami „Dzień Kropki” - wrzesień
- powołanie zespołu do przeprowadzenia autoewaluacji zgodnie z wytycznymi programu Przedszkole Promujące Zdrowie – wrzesień
- zapoznanie członków zespołu ewaluacyjnego z procedurą, narzędziami i instrukcją (organizacja pracy) – październik
- organizacja spotkania z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji – październik
- planowanie i organizacja konkursu recytatorskiego „Na zdrowie” – listopad
- realizacja programu Przedszkole bez Zabawek – listopad
- udział w programie „Przyjaciele Zippiego” (II i III grupa) – cały rok
- organizacja spotkań zespołu promującego zdrowie dotyczących sprawozdawczości – listopad/grudzień
- opracowanie sprawozdania z trzyletniej działalności Przedszkola nr 8 ubiegającego się o wojewódzki certyfikat Szkół Promujących Zdrowie – październik/grudzień
- zdefiniowanie mocnych stron Przedszkola i opracowanie perspektyw w zakresie promocji zdrowia – styczeń
- sporządzenia raportu końcowego z autoewaluacji – styczeń
- przekazanie członkom społeczności Przedszkola informacji o wynikach autoewaluacji – styczeń / luty
- prezentacja osiągnięć Przedszkola w zakresie promocji zdrowia przed zaproszonymi gośćmi – marzec
- organizacja wizyty w gabinecie stomatologicznym Vita-Dent – marzec
- udział w programie Porcja Pozytywnej Energii - marzec
- zgłoszenie i udział najstarszej grupy w Mistrzostwach Przedszkoli Gminy Piaseczno w Wieloboju Sportowym – kwiecień / maj
- realizacja programu profilaktycznego „Spójrz inaczej” – cały rok
- realizacja programu profilaktycznego „Uwaga kleszcze” – czerwiec
- planowanie i organizacja programu „Adaptacja” – czerwiec/sierpień

2. Opis wyników autoewaluacji

Do badania autoewaluacji działań przedszkola w zakresie promocji zdrowia wykorzystano metody i techniki badawcze zaproponowane przez Magdalenę Woynarowską – Sołdan i Barbarę Woynarowską w poradniku „Przedszkole Promujące zdrowie” wydanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji. Wykorzystano ankietę dla rodziców, ankietę dla pracowników niepedagogicznych, ankietę dla nauczycieli, wywiady z dziećmi na podstawie rysunków „Co lubię w przedszkolu?”, „Czego nie lubię w przedszkolu?”, wywiad z dyrektorem, analizę dokumentów.

Diagnozie podlegał standard drugi i trzeci. Badanie miało miejsce w Przedszkolu nr 8 w listopadzie 2018 roku i uczestniczyło w nim:

- 11 nauczycieli pracujący dłużej niż rok (z wyłączeniem pani dyrektor)
- 64 rodziców dzieci uczęszczających do przedszkola w roku szkolnym 2018/2019 (z wyjątkiem rodziców dzieci nowoprzyjętych) – zostało rozdanych 100 ankiet, po 20 w grupach: Żabek, II, III, IV, V
- 13 pracowników niepedagogicznych (z 14 rozdanych ankiet)
- 67 dzieci 5 i 6 letnich uczęszczających do grupy III, IV, V

Ankiety anonimowo wypełnione respondenci umieszczali w skrzynce ustawionej w holu przedszkola. Zebrany materiał został opracowany przez zespół ewaluacyjny i umieszczony w arkuszach zbiorczych. Natomiast zespół ds. promocji zdrowia przedyskutował elementy wymagające poprawy i zdefiniował problemy priorytetowe oraz strategię działań przedszkola na kolejne lata.

2.1 ARKUSZ ZBIORCZY DLA STANDARDU DRUGIEGO:

Badanie klimatu społecznego przedszkola za pomocą ankiety

Załącznik II a

Badana grupa liczba zbadanych osób	Wymiary (numery stwierdzeń)	Ocena: średnia punktów w każdym wymiarze	Ocena: średnia punktów we wszystkich wymiarach	Elementy wymagające poprawy (jeśli aktualny stan odbiega od pożądanego (5 pkt))
1	2	3	4	5
Nauczyciele liczba - 11	Stwarzanie nauczycielom możliwości uczestnictwa w życiu przedszkola (4-5)	5	5	
	Relacje i wsparcie ze strony dyrektora przedszkola (6-9)	5		
	Relacje między nauczycielami (10-12)	5		
	Relacje z rodzicami dzieci (13-15)	5		
Pracownicy niepedagogiczni liczba - 13	Stwarzanie pracownikom możliwości uczestnictwa w życiu przedszkola (4-5)	2	4,2	<ul style="list-style-type: none"> - rozszerzenie form współpracy z personelem niepedagogicznym o szkolenia: dotyczące podejmowanych zadań związanych z programem Szkoła Promująca Zdrowie oraz szkolenie dotyczące standardów Polityki Ochrony Dziecka przed krzywdzeniem, - coroczne badanie opinii dotyczące klimatu społecznego w placówce, - włączenie do zespołu Promującego Zdrowie przedstawiciela pracowników niepedagogicznych, - przeprowadzenie panelu dyskusyjnego na temat relacji międzyludzkich, - podkreślanie wkładu pracowników niepedagogicznych w realizację podejmowanych działań w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej.
	Relacje i wsparcie ze strony dyrektora przedszkola (6-8)	5		
	Relacje z nauczycielami (9-11)	5		
	Relacje z innymi pracownikami przedszkola, którzy nie są nauczycielami (12-14)	5		
Rodzice dzieci liczba - 64	Stwarzanie rodzicom możliwości uczestnictwa w życiu przedszkola (3-6)	4	4,6	<ul style="list-style-type: none"> - pozyskanie większej ilości rodziców do udziału w ewaluacji wewnętrznej przedszkola, - zaproszenie do dialogu środowiska rodziców w celu wypracowania nowatorskich form współpracy.
	Relacje z nauczycielami i dyrektorem (7-9)	5		
	Postrzeganie przez rodziców sposobu, w jaki nauczyciele traktują ich dziecko (10-13)	5		

Podsumowanie wyników w standardzie drugim:

Wszyscy nauczyciele dobrze czują się w przedszkolu. Klimat społeczny w placówce oceniają pozytywnie podkreślając ważność ich zdania w sprawach dotyczących życia i pracy przedszkola; dobrze oceniają relacje między pracownikami placówki, zawsze mogą liczyć na pomoc i wsparcie od innych, gdy tego oczekują. Respondenci wśród czynników wpływających na ich dobre samopoczucie wymienili m.in.: współpracę, wsparcie, wyrozumiałość, szczerłość, dobre relacje z dyrektorem oraz innymi osobami, możliwość rozwoju osobistego, otwartość na pomysły i inicjatywy, ogólną pozytywną atmosferę w placówce. Natomiast nadmierna dokumentacja oraz zbyt szybkie tempo pracy to czynniki, które negatywnie wpływają na kondycję psychiczną badanych. Rodzice w pełni podzielają zdanie pracowników. Podkreślają profesjonalizm, uśmiech, życzliwość, otwartość, opiekuńczość, chęć pomocy, jasno określone zasady, przyjazne i partnerskie podejście do rodziców i dzieci. Ponadto wskazują też na bezpieczeństwo i estetykę otoczenia, które znacząco wpływa na ich dobre samopoczucie.

„Atmosfera bardzo przyjazna, nauczyciele bardzo opiekuńczy. Wiem co się dzieje z moim dzieckiem pod względem rozwoju i akceptacji, jestem na bieżąco informowana. Jedzenie jest wyjątkowo dobre. Przedszkole na 6 +”

„Życzliwość i profesjonalizm pracowników każdego szczebla przedszkola”

„Otoczenie – dużo zieleni z daleka od ulicy, zdrowe jedzenie”

„Klimat przedszkola, jasne zasady, grono pedagogiczne, rodzice innych dzieci (dobra integracja)”

„Bardzo miła atmosfera, dziecko chętnie idzie do przedszkola i nie chce z niego wychodzić”

Pracownicy niepedagogiczni zgodnie wypowiedzieli się, iż przez swojego bezpośredniego przełożonego, czyli dyrektora placówki oraz nauczycieli traktowani są życzliwie, czują się doceniani, mają poczucie, że nauczyciele, ich praca jest szanowana i w razie potrzeby mogą liczyć na pomoc dyrektora i innych pracowników.

„Życzliwość pani dyrektor, miła atmosfera, uśmiech, radość i wdzięczność dzieci, które są przekochane”

„Atmosfera życzliwości i chęci współpracy między pracownikami i rodzicami dzieci a także między pracownikami a dyrektorem”

„Dobra atmosfera, nowe znajomości”

Średnia liczba punktów dla standardu drugiego dla wszystkich badanych grup dorosłych: 4,6

Problem priorytetowy (wybrany na podstawie zapisów w kolumnie 5): Niedostateczne włączanie rodziców i pracowników niepedagogicznych do planowania i realizacji edukacji zdrowotnej dzieci.

Data:..... Podpis koordynatora.....

Badanie klimatu społecznego w grupie przedszkolnej techniką „Narysuj i powiedz”.

Załącznik II b

Grupa dzieci w wieku: 5 – 6 lat   Liczba dzieci w grupie: 25   Liczba zbadanych dzieci: 67

Wymiary klimatu społecznego	A. Co dzieci lubią w przedszkolu? Co im się w nim podoba?		B. Czego dzieci nie lubią w przedszkolu? Co im się w nim nie podoba?	
	Treści (wskaźniki) zawarte w notatkach z rozmów z dziećmi	Liczba wskazań	Treści (wskaźniki) zawarte w notatkach z rozmów z dziećmi	Liczba wskazań
1. Samopoczucie i atmosfera w przedszkolu	Podoba mi się wszystko i całe przedszkole	5		-
2. Osoby dorosłe i relacje z nimi	Panie	12		1
3. Dzieci i relacje między nimi	Zabawa z przyjaciółmi	42	Bicie, piski papugi, gdy ktoś krzyczy, hałas	22
4. Rzeczy (zabawki, sprzęty)	Eko zabawy, kuchnia, klocki, domek dla lalek, zabawki, książki	80	Brak telewizora	6
5. Aktywności (zajęcia, zabawy, imprezy)	Rysowanie, zabawa dowolna, czytanie, zabawa w chowanego, berka, gra w piłkę nożną, spacer i wycieczki	64	Spacer w lesie, odpoczynek, domek dla lalek, czekanie na zabawę	28
6. Jedzenie i picie	Podwieczorki i obiady, zupa pomidorowa, kotlet, medale za obiady	39	Ser żółty, biała surówka, makaron z polewą	22
7. Pomieszczenia, wyposażenia i teren przedszkola	Zabawa na placu zabaw	54	Gdy pada deszcz	7
8. Inne...		-	Nie ma takich rzeczy .Podoba mi się wszystko	2

Mocne strony: 82% wskazań dzieci dotyczyło pozytywnych stron przedszkola . Dominującą aktywnością dzieci są zabawy tematyczne z wykorzystaniem zabawek i sprzętów oraz materiałów wtórnych i książek. Niezwykle ważna dla respondentów jest aktywność ruchowa głównie na terenie przedszkola oraz spacer i wycieczki. Duża część wskazań dotyczyła również relacji rówieśniczych oraz spożywanego posiłków.

Słabe strony, problemy do rozwiązania: Wskazania negatywne dotyczyły higieny otoczenia np.: hałas oraz zachowań społecznych związanych z respektowaniem obowiązków swoich oraz innych

osób. Pojawiły się również odpowiedzi dotyczące konkretnych produktów spożywczych nie akceptowanych przez dzieci.

Problem priorytetowy: Trudne zachowania dzieci w grupie rówieśniczej, w tym wysoki poziom hałasu w salach przedszkolnych.

2.2 ARKUSZ ZBIORCZY DLA STANDARDU TRZECIEGO

Załącznik III

Wymiary i wskaźniki (stan pożądany, „optymalny”)	Ocena (punkty)	Elementy wymagające poprawy (jeśli aktualny stan odbiega od pożądanego, czyli oceny 5)
1	2	3
1.Program edukacji zdrowotnej w przedszkolu i jego realizacja.		
a) Cele edukacji zdrowotnej zapisano w programie wychowania przedszkolnego (<i>Analiza dokumentu</i>)	5	
b) W planach pracy dla poszczególnych grup uwzględniono treści z różnych obszarów edukacji zdrowotnej: edukacji żywieniowej, edukacji do zwiększenia aktywności fizycznej, edukacji do bezpieczeństwa, edukacji do zdrowia psychicznego, edukacji seksualnej (<i>Analiza dokumentów</i>)	5	
c) Treści edukacji zdrowotnej uwzględnione w planach poszczególnych grup dobrano na podstawie konsultacji z rodzicami, obserwacji zachowań dzieci, a w starszych grupach na podstawie rozmów z dziećmi (<i>Ankieta N – pyt. 16, R – pyt. 13, wywiad z nauczycielami</i>)	4	- rozszerzenie wachlarza form promocji zdrowia o propozycje płynące ze środowiska rodzinnego, zebranie oczekiwań w formie ewaluacji miękkiej na spotkaniach adaptacyjnych i zebraniach ogólnych, - udostępnienie wyników autoewaluacji na stronie internetowej przedszkola w zakładce „Głos Rodzica”.
d) W przedszkolu są realizowane zajęcia ukierunkowane na rozwijanie umiejętności życiowych dzieci (<i>wywiad z dyrektorem, nauczycielami</i>)	5	
e) Jeśli w przedszkolu realizowane są programy „zewnętrzne”, są to programy o sprawdzonej skuteczności (oparte na dowodach), a wybór ich był uzasadniony (dostosowany do programu wychowania przedszkolnego i planu pracy dla danej grupy/grup) (<i>Analiza dokumentów</i>)	5	
f) Rodzice każdej grupy są systematycznie informowani o realizacji zajęć dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa, wykorzystuje się w tym celu różne kanały informacyjne (<i>Obserwacja, Ankieta N – pyt. 17, R – pyt. 14</i>)	5	
g) Rodziców zachęca się, aby kontynuowali w domu praktykowanie zachowań prozdrowotnych, o których dziecko uczy się w przedszkolu (<i>Ankieta N – pyt. 18, R – pyt. 15</i>)	4	- systematyczne uaktualnianie zakładki Szkoła Promująca Zdrowie na stronie internetowej przedszkola, - aktywne włączenie rodziców w

		ogólnopolskie akcje dotyczące promocji i zdrowia (dzień bez komputera.) - włączenie przedstawiciela rady rodziców do zespołu promocji zdrowia.
h) Przebieg realizacji edukacji zdrowotnej w przedszkolu jest omawiany na spotkaniu Rady Pedagogicznej co najmniej 1 raz w roku szkolnym (<i>Wywiad z dyrektorem, analiza dokumentów</i>)	5	
2. Umożliwienie dzieciom praktykowania prozdrowotnych zachowań związanych z żywieniem.		
a) Atmosfera w czasie spożywania posiłków jest miła, nie towarzyszy im pośpiech, przekazywanie dzieciom przykrych uwag (<i>Obserwacja we wszystkich grupach</i>)	5	
b) Stwarza się okazję i zachęca dzieci do próbowania nowych potraw i produktów o nowych smakach (<i>Ankieta N – pyt.19</i>)	5	
c) Dzieci w czasie posiłków mogą zjeść tyle, ile chcą (<i>Ankieta N – pyt.20</i>)	5	
d) Dzieciom ze starszych grup stwarza się możliwość uczestniczenia w przygotowaniu prostych potraw, np. zdrowych przekąsek (<i>Obserwacja, wywiad z dyrektorem i pracownikami kuchni</i>)	5	
e) W posiłkach dzieci ogranicza się podawanie słodkich potraw i słodkich napojów (<i>Analiza jadłospisu miesięcznego, wywiad z kucharką</i>)	5	
f) W przedszkolu unika się nagradzania dzieci słodyczami (<i>Ankieta N – pyt.21, R – pyt.16</i>)	5	
g) Ogranicza się podawanie słodyczy i słodkich napojów w czasie imprez w przedszkolu (<i>Wywiad z dyrektorem, Ankieta R – pyt. 17</i>)	5	
3. Umożliwienie dzieciom praktykowania zachowań związanych z dbałością o ciało.		
a) Dzieci myją ręce przed każdym posiłkiem, po wyjściu z toalety i po przyjściu z zajęć poza przedszkolem, systematycznie instruuje się dzieci, jak należy myć ręce (<i>Ankieta N – pyt.22</i>)	5	
b) Dzieci codziennie czyszczą zęby z użyciem pasty do zębów (o odpowiedniej zawartości fluoru) co najmniej po jednym posiłku, najlepiej po obiedzie (przed leżakowaniem), systematycznie instruuje się dzieci, jak należy czyścić zęby (<i>Ankieta N – pyt.23</i>)	5	
c) W dni słoneczne chroni się dzieci przed nadmiernym nasłonecznieniem (<i>Ankieta N – pyt.24</i>)	5	
4. Działania dla zwiększenia aktywności fizycznej dzieci.		

a) W czasie zajęć w pozycji siedzącej wprowadza się częste elementy ruchu angażujące różne grupy mięśni i części ciała (Ankieta N – pyt.25)	5	
b) W czasie pobytu na placu zabaw, poza spontaniczną aktywnością fizyczną, oferuje się wszystkim dzieciom zorganizowane formy zajęć ruchowych (Ankieta N – pyt. 26)	5	
c) W przedszkolu organizuje się dodatkowe zajęcia ruchowe (np. rytmika, taniec, sport) dla wszystkich dzieci (Wywiad z dyrektorem)	5	
d) Zachęca się dzieci i ich rodziców do pokonywania drogi do i z przedszkola pieszo (na rowerze/ hulajnodze) wtedy, gdy jest to możliwe (Ankieta N – pyt.27, R – pyt. 18)	2	<ul style="list-style-type: none"> - rozszerzenie wachlarza form aktywności ruchowej, np. obchody dnia bez samochodu, dnia roweru, organizacja gry terenowej w Chojnowskim Parku Krajobrazowym, zorganizowanie Rodzinnego Pieszego Rajdu, - zachęcanie do aktywnego korzystania z punktów dydaktyczno – turystycznych wytyczonych na terenie ogrodu przedszkolnego (ścieżka rowerowa, ścieżka dydaktyczna, punkty obserwacyjne) - modyfikacja programu „Wędrowiec” dotyczącego edukacji regionalno – turystycznej, zachęcanie rodziców do zbierania punktów na odznaki turystyki pieszej kwalifikowanej, np. odznaka siedmiomilowe buty -zwiększenie ilości stojaków na rowery.
5. Umożliwienie dzieciom praktykowania zachowań zwiększających ich bezpieczeństwo.		
a) Dzieci uczestniczą w zajęciach na temat wzywania/poszukiwania pomocy i postępowania w razie różnych wypadków i zagrożeń (w tym rozpoznawania i radzenia sobie w sytuacji krzywdzenia ze strony dorosłych) (Wywiad z dyrektorem)	5	
b) Dzieci uczą się używania sprzętu ochronnego, np. zakładają kask, ochraniacze na kolana i łokcie (Wywiad z dyrektorem)	5	
c) Na początku wykonywania niektórych czynności (np. na drodze, na placu zabaw, w czasie zajęć ruchowych, jedzenia, zajęć technicznych i plastycznych) dzieci są proszone, aby przypomniały zasady dobrego zachowania ich dotyczące (Ankieta N – pyt.28)	5	

Podsumowanie wyników w standardzie trzecim

Wymiar	Średnia liczba punktów	Wybrane elementy, których poprawa jest pilna i możliwa (wybierz je z kolumny 3)
a	b	c
1. Program edukacji zdrowotnej w przedszkolu i jego realizacja.	4,7	- udostępnienie wyników autoewaluacji na stronie internetowej przedszkola w zakładce „Głos Rodzica”, - zaproszenie środowiska rodzinnego do dialogu na temat działań dotyczących promocji i edukacji zdrowia .
2. Umożliwienie dzieciom praktykowania prozdrowotnych zachowań związanych z żywieniem.	5	
3. Umożliwienie dzieciom praktykowania zachowań związanych z dbałością o ciało.	5	
4. Działania dla zwiększenia aktywności fizycznej.	4,2	- modyfikacja programu „Wędrowiec” dotyczącego edukacji regionalno – turystycznej, zachęcanie rodziców do zbierania punktów na oznaki turystyki pieszej kwalifikowanej, np. odznaka „Siedmiomilowe buty”.
5. Umożliwienie dzieciom praktykowania zachowań zwiększających ich bezpieczeństwo.	5	

Średnia liczba punktów dla standardu trzeciego (dla 5 wymiarów): 4,7

Problem priorytetowy: Rodzice nie są zachęceni do kontynuowania praktyk prozdrowotnych podejmowanych przez placówkę.

Data:..... Podpis koordynatora.....

Dobre samopoczucie w przedszkolu (część E ankiety)

Badana grupa	Średnia liczba punktów w	Najważniejsze lub najczęściej powtarzające się czynniki wpływające na samopoczucie (dotyczy odpowiedzi na pytania otwarte w ramach)		Przyczyny nieudzielenia odpowiedzi na pytania otwarte
		DOBRE	ŹLE	
1	2	3	4	5
Nauczyciele Liczba zbadanych: 11	5	-współpraca, wsparcie, wyrozumiałość, szczerść, dobre relacje z dyrektorem oraz innymi osobami, możliwość rozwoju osobistego, otwartość na pomysły inicjatywy, ogólna pozytywna atmosfera w placówce	-nadmierna dokumentacja -zbyt szybkie tempo pracy	-nie dotyczy
Pracownicy niepedagogiczni Liczba zbadanych: 13	4	-atmosfera, życzliwość nauczyciela, dyrektora i pracowników, chęć współpracy między pracownikami, rodzicami i dyrektorem, nowe znajomości	-niskie wynagrodzenie	-brak informacji zwrotnej
Rodzice dzieci Liczba zbadanych: 64	5	profesjonalizm, uśmiech, życzliwość, otwartość, opiekuńczość, przyjazne nastawienie pracowników przedszkola, miła atmosfera, bezpieczne otoczenie, dobre otoczenie, estetyka wnętrza, partnerskie podejście do rodziców i dzieci	-parkowanie, zachowanie innych rodziców w szatni wobec własnych dzieci	-brak informacji zwrotnej

Średnia liczba punktów dla wszystkich grup łącznie: 4,7

Elementy wymagające poprawy: Nieakceptowane zachowania społeczne dzieci będących pod opieką rodziców na terenie placówki.

Problem priorytetowy: Nieakceptowane metody wychowawcze niektórych rodziców wobec swoich dzieci.

Podjmowanie działań dla wzmocnienia zdrowia (część F ankiety)

Badana grupa	Średni odsetek odpowiedzi Tak	Działania dla wzmocnienia zdrowia podejmowane	
		NAJCZĘŚCIEJ	NAJRZADZIEJ
1	2	3	4
Nauczyciele Liczba zbadanych: 11	5	-aktywność fizyczna, odżywianie, dobre relacje z innymi, szukanie wsparcia u innych, relaks, pozytywne nastawienie, umiejętność radzenia sobie ze stresem,	-badania profilaktyczne (masa ciała, badania piersi, ciśnienia)
Pracownicy niepedagogiczni Liczba zbadanych: 13	4	-aktywność fizyczna, pozytywne nastawienie, radzenie sobie ze stresem	-relacje z innymi, brak wsparcia innych, brak czasu na relaks
Rodzice dzieci Liczba zbadanych: 64	4	-prawidłowe nawyki żywieniowe, aktywność fizyczna,	-brak korzystnych zmian w kwestii zdrowia

Średni odsetek odpowiedzi Tak dla wszystkich grup łącznie: 4,6

Wnioski do dalszych działań: Zachęcanie do systematycznych badań profilaktycznych. Wzbogacenie oferty działań integracyjnych społeczności przedszkolnej w zakresie promocji zdrowia.

Data ..... Podpis koordynatora.....

I. Ocena standardów i wybór problemów priorytetowych

Standard	Średnia liczba	Problem priorytetowy
1	2	3
1. Koncepcja pracy przedszkola, jego organizacja i struktura sprzyjają realizacji długofalowych, zaplanowanych działań dla wzmocnienia zdrowia dzieci, pracowników i rodziców dzieci	-	- nie dotyczy
2. Klimat społeczny przedszkola sprzyja dobremu samopoczuciu i zdrowiu dzieci, pracowników i rodziców dzieci	4,6	- Niedostateczne włączanie rodziców i pracowników niepedagogicznych do planowania i realizacji edukacji zdrowotnej dzieci. - Trudne zachowania dzieci w grupie rówieśniczej, w tym wysoki poziom hałasu w salach przedszkolnych.
3. Przedszkole prowadzi edukację zdrowotną dzieci i stwarza im warunki do praktykowania w codziennym życiu zachowań prozdrowotnych	4,7	- Rodzice nie są zachęceni do kontynuowania praktyk prozdrowotnych podejmowanych przez placówkę.
4. Przedszkole podejmuje działania w celu zwiększenia kompetencji pracowników i rodziców dzieci w zakresie dbałości o zdrowie oraz prowadzenia edukacji zdrowotnej dzieci.	-	- nie dotyczy

II. Ocena efektów działań i wybór problemów priorytetowych**Dobre samopoczucie w przedszkolu**

- Średnia liczba punktów dla wszystkich grup łącznie: 4.7

Problem priorytetowy: Nieakceptowane metody wychowawcze niektórych rodziców wobec swoich dzieci.

Podejmowanie działań dla wzmocnienia zdrowia

- Średni odsetek odpowiedzi „tak” dla wszystkich grup łącznie: 4.3
- Wnioski do dalszych działań:

Zachęcanie do systematycznych badań profilaktycznych. Wzbogacenie oferty działań integracyjnych społeczności przedszkolnej w zakresie promocji zdrowia.

III. Podsumowanie**1. Co jest największym osiągnięciem (mocną stroną) przedszkola?**

Klimat społeczny przedszkola sprzyja dobremu samopoczuciu i zdrowiu dzieci, pracowników i rodziców dzieci

- osobowość i postawa dyrektora przedszkola wobec wszystkich pracowników, rodziców i dzieci,
- podmiotowe postrzeganie wychowanków, zauważanie ich potrzeb, możliwości i zainteresowań,
- dobre relacje między pracownikami przedszkola.

Przedszkole prowadzi edukację zdrowotną dzieci i stwarza im warunki do praktykowania w codziennym życiu zachowań prozdrowotnych

- bogata oferta edukacyjna przedszkola skierowana do dzieci i ich rodziców,
- holistyczne podejście do edukacji zdrowotnej,
- skuteczne modelowanie zachowań prozdrowotnych.

2. Jakie są korzyści z przeprowadzenia autoewaluacji?

- Diagnoza sytuacji przedszkola w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej
- Określenie mocnych stron placówki w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej
- Zdefiniowanie strategii działań na kolejne lata
- Uwzględnienie modyfikacji dotychczasowych działań w celu podniesienia jakości pracy przedszkola w aspekcie zdrowia
- Dążenie do osiągnięcia wysokich standardów wyznaczonych dla placówek promujących zdrowie zgodnie z przyjętą w Polsce koncepcją Szkoły Promującej Zdrowie
- Refleksje nt. efektywności i skuteczności podejmowanych działań w zakresie kształtowania nawyków prozdrowotnych

3. Jakie były trudności związane z przeprowadzeniem autoewaluacji?

- Brak w poradniku „Przedszkole promujące zdrowie” formularzy zbiorczych możliwych do edytowania
- Problem ze zwrotem ankiet (zwłaszcza od rodziców)
- Brak zauważenia przez pracowników niepedagogicznych swojej roli w podejmowanych przez przedszkole działaniach prozdrowotnych
- Trudność w interpretowaniu rysunków dzieci w oparciu o proponowane wskaźniki.

Data:..... Podpis koordynatora: .....

3.Strategia działań Przedszkola nr 8 w zakresie promocji zdrowia na kolejne lata

1. Praca z wychowankami:

- kontynuowanie sprawdzonych działań sprzyjających promocji zdrowia
- organizacja wiosennej spartakiady na stadionie miejskim GOSiR
- kontynuacja warsztatów kulinarnych (przygotowywanie śniadań raz w tygodniu, uroczystości rodzinne, smaki jesieni, spiżarnia przedszkolna, smaki regionów Polski)
- wycieczka edukacyjna „Skąd się bierze mleko”
- wyjazd dwudniowy dla grup najstarszych w ramach zielonego przedszkola „Kraina rumianku- Polesie i Poleski PN”
- obchody świąt zapisanych w kalendarzu świąt nietypowych związanych ze zdrowiem np. „Dzień życzliwości”, „Dzień bez samochodu”
- udział w programach ogólnopolskich dotyczących zdrowia „ Dzieciństwo bez próchnicy” itp.

2. Doskonalenie:

- studiowanie oferty menu zamieszczonych w programie „Przedszkole na widelcu” włączenie do jadłospisu sprawdzonych i zaakceptowanych przez dzieci propozycji kulinarnych
- przypomnienie głównych idei programu szkoła promująca zdrowie pracownikom przedszkola, rodzicom oraz wolontariuszom
- pozyskiwanie grantów na realizację zadań związanych z promocją zdrowia, studiowanie ofert grantodawców zamieszczonych na portalach internetowych, w publikacjach dla nauczycieli np. : „*Pieniądze są dla szkoły*”, stronie wydziału promocji gminy Piaseczno
- szkolenia dla nauczycieli:
CMC dzieci dzieciom dar dotyku wg metody E. Scherer, aktywność muzyczno-ruchowa wg B. Strauss, Taneczne spotkania z Klanzą, Taneczne doznania łączące pokolenia (KLANZA), Stres i wypalenie zawodowe w zawodzie nauczyciela- jak się przed nim chronić? (VULCAN)
- śledzenie na bieżąco propozycji kulinarnych zamieszczanych na blogu *Esencja* prowadzonych przez jednego z rodziców promujących zdrowy styl życia

3. Współpraca ze środowiskiem rodzinnym:

- realizacja zadania „Smaki Polski”- warsztaty kulinarne z udziałem rodziców
- organizacja imprezy integracyjnej „Festiwal jesiennych smaków”
- obchody dnia bez samochodu

- rajd pieszy po atrakcjach turystyczno-przyrodniczych regionu
- gra terenowa
- Co zamiast cukierka?- wspólne ustalenie z rodzicami obchodów urodzin dzieci w poszczególnych grupach
- zajęcia otwarte dla rodziców dotyczące zdrowia
- poznanie oczekiwań rodziców związanych z edukacją zdrowotną w Przedszkolu nr 8

4. Współpraca ze środowiskiem lokalnym:

- udział w konferencjach organizowanych przez gminę Piaseczno dotyczących różnych aspektów zdrowia
- udział w szkoleniach organizowanych przez placówki edukacyjne
- zgłaszanie prac dzieci do lokalnych konkursów plastycznych o tematyce zdrowotnej
- organizacja imprezy plenerowej międzyprzedszkolnej „Święto drzewa” lub „Święto lasu”
- nawiązanie współpracy z drużyną zuchową lub harcerską - zabawy w podchody
- analiza zasobów środowiska lokalnego, systematyczne włączanie ofert do działań przedszkola związanych z promocją zdrowia

5. Promowanie zdrowego stylu życia wśród kadry przedszkolnej:

- wyjazd integracyjny na spływ kajakowy na rzece Jeziorka , wybór trasy w zależności od umiejętności i preferencji uczestników

6. Upowszechnianie dobrych praktyk:

- zakładka na stronie internetowej przedszkola dotycząca projektów edukacyjnych związanych ze zdrowiem
- organizacja warsztatów metodycznych dla nauczycieli z gminy Piaseczno dotyczących wymiany doświadczeń na temat promowania zdrowego stylu życia
- biuletyny informacyjne
- publikacja w prasie edukacyjnej dotycząca działań podejmowanych w ramach programu „Szkoła promująca zdrowie”